

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Bae Abertawe
Swansea Bay University
Health Board

Mae hawlfraint ar y gwaith hwn. Caniateir ei atgynhyrchu'n llawn neu'n rhannol i hysbysu pobl am gyfarwyddiadau strategol ynghylch gwasanaethau clinigol ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg ac i ddibenion astudio a hyfforddi, ar yr amod bod y ffynhonnell yn cael ei chydabod. Ni chaniateir ei atgynhyrchu i ddibenion masnachol nac i'w werthu. Os dymunir ei atgynhyrchu i ddibenion amgen ar wahân i'r rhai uchod, yna bydd angen cael caniatâd ysfrifenedig Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â:
Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
(Cyfarwyddiaeth Strategaeth)
Ffôn: 01639 683311

Gellir islwytho'r ddogfen hon o wefan Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe ar: www.sbu.wales.nhs.uk

Ionawr 2019

Diolchiadau

Mae Cynllun Gwasanaethau Clinigol Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg 2019-24 yn ddiweddiariad ar Gynllun Clinigol Newid Er Gwell 2013; fe'i datblygwyd yn sgil adborth a sylwadau gan ein haelodau staff a'n rhanddeiliaid. Hoffem ddiolch yn ddifffuant i'n cyfranwyr i gyd am eu mewnbwn a'u hadborth. Diolchwn yn ogystal i'r bobl ganlynol am eu gwaith at ddatblygu ac ysgrifennu'r Cynllun hwn: Siân Harrop-Griffiths, Cyfarwyddyd Gweithredol Strategaeth, Aidan Byrne, Alastair Reeves a Sarah Spencer, Dirprwy Gyfarwyddwyr Meddygol Gweithredol Cyfamserol a Kerry Broadhead, Pennaeth Strategaeth a Chynllunio.

Cynhyrchiad gan
Adran Ddarlunio Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe.

RHAGAIR

Cyflwynwn ichi â'r pleser mwyaf y fersiwn ddiweddaraf (2019 – 2024) o Gynllun Gwasanaethau Clinigol Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg; cynllun sy'n elfen ganolog o'n huchelgais sefydliadol i ddarparu Iechyd Gwell a Gofal Gwell i hyrwyddo Bywyd Gwell i bawb yn ein cymunedau.

Buom yn ymgysylltu'n eang yn 2013 â channoedd o gleifion, aelodau staff a phartneriaid at ddatblygu Newid Er Gwell, sef cynllun clinigol pum mlynedd cyntaf y Bwrdd Iechyd. Ar y sail hon yr ydym wedi ymrwymo drachefn i gytuno â chlinigwyr, y staff a'n rhanddeiliaid ar ein huchelgeisiau cyffrous yng nghyswllt gwasanaethau clinigol dros y pum mlynedd nesaf.

Cyflawnwyd hyn yng nghyd-destun *Cymru Iachach: Ein Cynllun Iechyd a Gofal Cymdeithasol* (2018), sy'n cyflwyno gweledigaeth glir ar gyfer dyfodol Cymru trwy gyfrwng pedwar nod: gwella iechyd a llesiant y boblogaeth; profiad gofal a'i ansawdd; llesiant a galluedd y staff a lefel eu cyfranogiad, a'r gwerth a sicrhawn er lles ein cleifion trwy arddel yr arferion gorau ac osgoi gwastraffu adnoddau. Rydym wedi rhoi blaenoriaeth ar hyd a lled y cynllun i wella ansawdd, diogelwch a gwerth ein gwasanaethau i'r cleifion.

Mae'n bleser gennym gyflwyno'r cynllun hwn sy'n disgrifio ein huchelgeisiau a'n gweithrediadau dros weithio gyda'n cymunedau a'n partneriaid at gyflawni'r nod pedwarplyg dros y bobl a wasanaethwn. Mae'n canolbwyntio ar wella iechyd y boblogaeth; cwrdd ag anghenion ein cleifion yn eu cartrefi neu mor agos iddynt â phosibl; hyrwyddo hunan-ofal; darparu gwasanaethau iechyd corff a meddwl integredig a mwyafu llesiant.

Rydym yn falch fel Bwrdd Iechyd o allu darparu rhychwant eang o wasanaethau ysbyty ar gyfer cleifion lleol, rhanbarthol a chenedlaethol, gan drin rhai o'r bobl fwyaf cymhleth a dybryd eu salwch. Mae ein cynlluniau cyffrous ar gyfer ein prif safleoedd ysbyty, y bwriedir eu cyflawni drwy ymgysylltu ac ymgynghori â'n staff a'n cymunedau, yn canolbwyntio'n ddyledus ar gwrdd ag anghenion y cleifion mwyaf bregus, oedrannus ac enbyd sâl, gan sicrhau ein bod yn rheng flaen y gwaith ymchwil a'r arloesi mwyaf blaengar ym maes gofal aciwt.

Wrth inni gyflawni ein huchelgeisiau ar gyfer gwasanaethau clinigol, saif ein gwerthoedd sefydliadol – gofalu am ein gilydd, gweithio ar y cyd a gwella'n ddibaid – fel seren dywysu i hybu gweithrediadau cadarnhaol dewr at wella iechyd ein cymunedau. Carem ddiolch i'n haelodau staff a'n partneriaid i gyd am eu gwaith yn natblygiad y cynllun hwn, gan ddatgan mor frwd yr ydym yn edrych ymlaen at y daith gyffrous sydd o'n blaenau.

Tracy Myhill
Prif
Weithredydd
 Bwrdd Iechyd
 Prifysgol
 Abertawe Bro
 Morgannwg

Richard Evans
Cyfarwyddwr
Meddygol
Gweithredol
 Bwrdd Iechyd
 Prifysgol
 Abertawe Bro
 Morgannwg

CYNNWYS

- Ein Huchelgais ar gyfer Gwasanaethau Clinigol 06
- Sut datblygwyd y Cynllun Gwasanaethau Clinigol 2019-24 07
- Ein Blaenoriaethau ar gyfer y Cynllun Gwasanaethau Clinigol 13
 - Gofal Integredig, Sylfaenol a Chymunedol
 - Prif Rolau Ysbyy
 - Uchelgeisiau ar gyfer Gwasanaethau Clinigol
 - Iechyd y Boblogaeth
 - Gofal Wedi'i Gynllunio
 - Pobl Hŷn
 - Gofal Heb Ei Drefnu
 - Mamolaeth, Plant a Phobl Ifanc
 - Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu
 - Canser
- Cyflawni Ein Blaenoriaethau 49
- Mesur Ein Llwyddiant 52

1. EIN HUCHELGAIS SEFYDLIADOL

Mae ein Strategaeth Sefydliadol yn disgrifio ein huchelgais ar gyfer y Bwrdd Iechyd dros y ddeng mlynedd nesaf, sef gwireddu *Iechyd Gwell, Gofal Gwell, Bywydau Gwell* er lles ein poblogaeth.

Mae gennym staff ardderchog sydd â chyfoeth o brofiad o ddarparu gofal o ansawdd uchel; gyda'n cymunedau a'n partneriaid fe adeiladwn ni ar sail y cryfderau hyn at ddal i wella iechyd pobl, fel y gallant aros yn iach, gan sicrhau y darparwn ofal safonol pan fydd ei angen arnynt.

Mae'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol, a ddatblygwyd gyda'r staff a rhanddeiliaid dan arweiniad clinigwyr, yn ganolog i hyn. Disgrifia sut byddwn yn gweddnwedd gwasanaethau llesiant, sylfaenol a chymunedol er mwyn tanategu newidiadau sylweddol mewn gwasanaethau yn ein prif ysbytai, fel y gallant gysegru eu gwybodaeth arbenigol i gwrdd ag anghenion y rhai sydd â'r angen mwyaf am eu gofal, yn enwedig y rhai bregus, oedrannus a sâl aciwt.

2. EGWYDDORION EIN CYNLLUN GWASANAETHAU CLINIGOL

Mae Cymru Iachach (2018) yn canolbwyntio ar weddnewid gofal yng Nghymru trwy gyflawni'r 'Nod Pedwarplyg':

- Gwella iechyd a lles y boblogaeth drwy ganolbwyntio ar atal salwch;
- Gwella'r profiad o ofal a'i ansawdd i unigolion a theuluoedd;
- Cyfoethogi llesiant, galluedd a pharodrwydd y gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol i ysgwyddo eu rolau; a
- Chynyddu gwerth y cyllid a ddaw at iechyd a gofal drwy wella, arloesi, arddel yr arferion gorau a dileu gwastraff.

Mae egwyddorion ein Cynllun Gwasanaethau Clinigol (CGC), a ddatblygwyd gyda'n staff a'n rhanddeiliaid ni, yn cydymffurfio'n daer â'r nod pedwarplyg; fe'u datblygwyd i'n harwain wrth inni gytuno ar uchelgeisiau'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol i greu'r system ofal y dymunwn ei gweld:

Sicrhau'r deilliannau gorau posibl i gleifion trwy

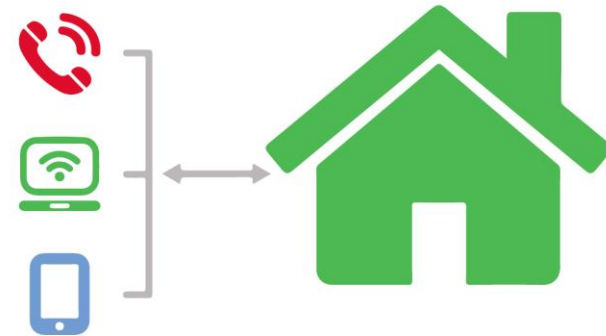
1. Un System Ofal

Prosesau llwybr clinigol sy'n croesi ffiniau rhwng gwahanol Arbenigeddau, Adrannau ac Unedau Cyflawni

2. Fy Nghartref i'n Gyntaf

Llwybrau sy'n ehangu ac yn gwella darpariaeth gofal yng nghartref y claf neu'n agos ato, lle bo hyn yn glinigol ddiogel

3. Y lle cywir, y person cywir, yr adeg gywir

Gweithlu, ystadau, cyfarpar, digiteiddio

4. Yn well ar y cyd

Cydweithrediad rhanbarthol a lleol ar rwydweithiau gwasanaethau sy'n bodloni anghenion cleifion o ran gofal

2.1 Proses Ddiweddarau dan Arweiniad Clinigwyr

Dechreuwyd datblygu'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol hwn yn 2018 dan arweiniad ein cydweithwyr yn y Cyfarwyddiaethau Meddygol a Strategol, a weithiai ochr yn ochr ag ystod eang o glinigwyr ac aelodau staff o bob rhan o'r Bwrdd Iechyd, sefydliadau partnerol a rhanddeiliaid.

Mae ein staff clinigol wedi bod yn rheng flaen y broses o lunio'r cynllun, gan gynnwys – ymhlith ffyrdd eraill – trwy gyfranogi mewn grwpiau ailddylunio clinigol a chydrannu eu syniadau a'u sylwadau ar gyfryngau electronig, a mewn sgysiau unigol a mewn timau gyda thîm y Cynllun Gwasanaethau Clinigol.

2.2 Gwranddo ar Gleifion, Gofalwyr a Rhanddeiliaid

Gwnawn bob peth a wnawn yn well os ydym yn gweithio ar y cyd â'n cleifion a'n partneriaid NI.

Fe drefnodd Newid Er Gwell (C4B) raglen ymgysylltu eang yn 2013 â mwy na 300 o aelodau staff, grwpiau cleifion, defnyddwyr gwasanaethau a gofalwyr. Y blaenoriaethau a'r negeseuon a ymddangosodd ar sail y gwaith ymgysylltu yma, a gytunodd ar saith thema flaenoriaethol i hybu gwelliannau mewn gwasanaethau, sy'n ategu'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol wedi'i ddiweddarau.

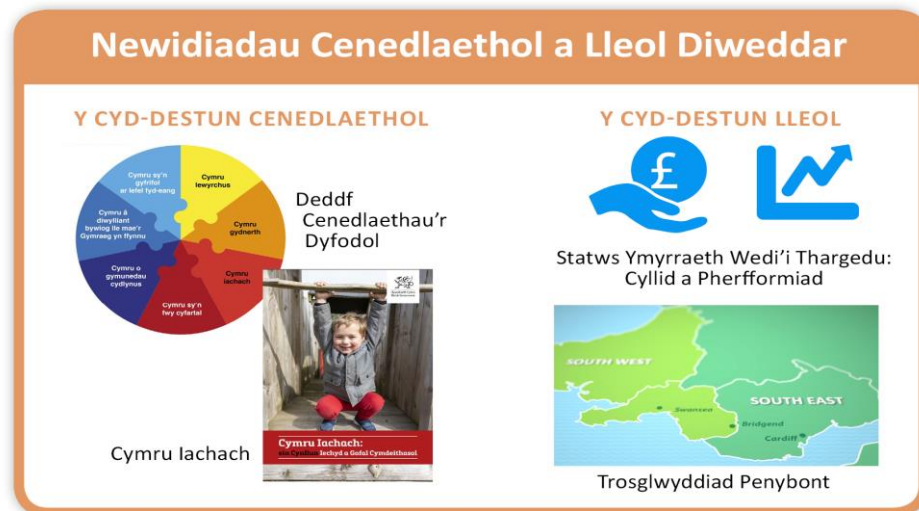
Rhwng mis Medi a mis Tachwedd 2018 cymerodd rhanddeiliaid ran mewn cyfres o Grwpiau Ailddylunio Clinigol ar destunau gofal heb ei drefnu, gwasanaethau llawdriniaethol a rhanbarthol, lle aethant ati i drafod eu sylwadau a'u hawgrymiadau gyda golwg ar hogan uchelgeisiau sydd yn y cynllun. Cymerodd ein rhanddeiliaid ran hefyd mewn ystod o gyfarfodydd, gweithdai a chyflwyniadau lle y bu'n bosibl inni gydrannu a rhoi prawf ar yr egywddorion a'r blaenoriaethau a awgrymwyd ar gyfer y cynllun gwasanaethau clinigol a gwranddo ar eu syniadau a'u sylwadau yn eu cylch.

Yn ogystal mae canfyddion y trafodaethau hyn ynghylch cynlluniau a strategaethau lleol, yr oedd y Bwrdd Iechyd wedi'u trafod gyda staff a rhanddeiliaid rhwng 2013 a 2018, wedi cyfrannu at lunio'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol. Maent yn cynnwys er enghraifft y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, yr asesiadau o lesiant a danategai Ddeddf Llesiant Cenhedloedd y Dyfodol, y Strategaeth ar Ofal Sylfaenol a Chymunedol, y Strategaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc a'r Fframwaith Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Oedolion.

2.3 Adeiladu ar seiliau Newid Er Gwell

Mae ein staff sy'n gweithio gyda chleifion a phartneriaid, gan gynnwys drwy'r Rhaglen ARCH gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a Phrifysgol Abertawe, wedi symud ymlaen yn sylweddol at gyflawni'r ymrwymadau a wnaethom yn 'Newid Er Gwell' (C4B). Dywedasant wrthym serch hynny nad yw popeth a gytunwyd yn 2013 wedi cael ei roi ar waith.

Ymunodd ein cymdogion ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda â ni yn ein Grŵp Rhanbarthol Ailddylunio Gwasanaethau Clinigol i gydlunio ar set cytunedig o flaenoriaethau rhanbarthol i'w hystyried gan y ddau Fwrdd Iechyd. Adlewyrchai'r rhain y cynlluniau a gyflwynwyd yng Nghynllun Datblygu Portffolio ARCH ac yn Strategaeth Gwasanaethau Clinigol Bwrdd Iechyd Hywel Dda, *Canolbarth a Gorllewin Iachach*.

Mae proses Asesu'r Effaith ar Gydraddoldeb wedi cael ei chynnal wrth i'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol wedi'i ddiweddarau gael ei ddatblygu, ac yn ystod datblygiad ein Cynllun Tymor Canolig Integredig (CTCI/IMTP). Yr IMTP yw'r cynllun cyflawni ar gyfer tair blynedd gyntaf ein Cynllun Gwasanaethau Clinigol. Bydd ein proses Asesu'r Effaith ar Gydraddoldeb yn parhau mewn grym ar gyfer cleifion,

aelodau staff a'n rhanddeiliaid wrth inni ddatblygu ein cynlluniau manwl i newid gwasanaethau i sicrhau bod y newidiadau mewn gwasanaethau'n rhoi ystyriaeth briodol i hawliau ein staff a'n cleifion o ran cydraddoldeb.

2.4 Grwpiau Ailddylunio Clinigol

Mewn arolwg o C4B, perfformiad y Bwrdd Iechyd, newidiadau diweddar yng nghanllawiau cynllunio'r llywodraeth a newidiadau mewn ffiniau lleol, amlygwyd tri maes allweddol lle gallai datblygiadau newydd hybu gwelliant sylweddol yn y deilliannau hynny sydd o bwys i gleifion, ac ansawdd a diogelwch y gofal a ddarparwn ni ar gyfer ein cleifion a'n cymunedau:

- Gofal heb ei drefnu
- Gwasanaethau llawdriniaethol
- Gwasanaethau rhanbarthol

Daeth aelodau staff a rhanddeiliaid ynghyd rhwng mis Medi a mis Tachwedd 2018 i gymryd rhan mewn Grwpiau Ailddylunio Clinigol yng nghyswllt y themâu gwasanaeth hyn. Mae eu gwaith wedi dylanwadu'n sylweddol ar y blaenoriaethau a eglurir yn y cynllun hwn ar gyfer cyflunio ysbytai a gwasanaethau clinigol yn y dyfodol.

2.5 Gwranddo ar ein Staff

Lansiwyd rhaglen ymgysylltu â staff ein Cynllun Gwasanaethau Clinigol, **'Dwedwch Eich Dweud'**, gan ein Prif Weithredydd ym mis Medi 2018 yn ystod Uwchgynhadledd gyntaf ein staff ar Arweinyddiaeth. Yn yr Uwchgynhadledd cyfrannodd y staff eu syniadau at ddatblygu'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol drwy rannu eu sylwadau a'u hawgrymiadau ar gyfer dyfodol gwasanaethau clinigol.

Dilynwyd yr Uwchgynhadledd Arweinyddiaeth gan gyfres o ‘Gwestiynau a Ofynnir yn Aml’ a briffiadau ar y fewnwyd i hysbysu staff am y datblygiadau diweddaraf ac ateb eu cwestiynau. Anogwyd y staff i bostio eu sylwadau ar y fewnwyd ac i ebostio eu syniadau a’u hymatebion i flaenoriaethau newydd y Cynllun Gwasanaethau Clinigol i wefan **‘Dwedwch Eich Dweud’**.

Lletyodd arweinwyr clinigol y Cynllun Gwasanaethau Clinigol gyfarfodydd galw-i-mewn i drafod **‘Dwedwch Eich Dweud’** i’n staff yn Ysbytai Castell Nedd Port Talbot, Singleton a Threforys. Buont yn cwrdd ag aelodau Pwyllgor Meddygol Lleol y Meddygon Teulu, Rhwydweithiau Clwstwr a rhychwant o dimau clinigol a rhai fforymau clinigol megis y Bwrdd Cynllun Wedi’i Drefnu, y Cabinetau Clinigol a’r Cyngor Senedd Clinigol. Yn ystod y sesiynau hyn buom yn cydrannu ac yn rhoi prawf ar gynigion gan y Grwpiau Aiddylunio Clinigol, ac yn clywed gwahanol safbwyntiau, awgrymiadau a syniadau’r staff ynghylch y blaenoriaethau arfaethedig a’r opsiynau ar gyfer ailgyflunio rolau ein hysbystai yng nghyswllt gwasanaethau eiddilwch, llawdriniaethol a gofal aciwt.

Fe fydd rhaglen gyfathrebu ac ymgysylltu â’r staff yn gweithredu’n barhaus wrth inni symud ymlaen at gyflawni’r Cynllun Gwasanaethau Clinigol.

2.6 Ailgyflunio'r System

Arolygodd y Grwpiau Ailddylunio Clinigol wybodaeth am ein heriau a'n cyfleoedd cyfredol a disgwyliedig yng nghyswllt gofal heb ei drefnu a gwasanaethau llawdriniaethol a rhanbarthol. Dangosodd hyn y byddai 'gwneud dim byd' dros newid ein ffyrdd presennol o weithio a rolau ein hysbytai yn parhau i ddwysáu'r heriau sylweddol y bydd y Bwrdd Iechyd yn eu hwynebu (dros y pump neu ddeng mlynedd nesaf) os ydyw am gyflawni deilliannau sy'n bwysig i bobl, gwasanaethau diogel a hygyrch o ansawdd uchel.

Datgelodd ein dadansoddiad o'r data ar rwyddfynediad i gleifion a safon gofal nifer o feysydd lle y mae cyfleoedd inni wella:

Hyd arhosiadau yn yr ysbyty cyn ac ar ôl llawdriniaeth	Cyflymder rhyddhau cleifion adref o'r ysbyy
Cleifion a dderbynnir i'r ysbyty ag anhwylderau y gellir eu trin heb fod angen iddynt aros yn yr ysbyty	Hyd arhosiadau yn yr ysbyty
Darpariaeth gwasanaethau llawdriniaethol ar gyfer achosion dydd	Cyfnodau aros am apwyntiadau dilynol ac fel cleifion allanol

Mae'r gwelliannau hyn yn elfen hanfodol o wireddu'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol yn llwyddiannus. Nid ydynt yn ddigon serch hynny os ydym am fynd i'r afael â'r holl heriau a wynebwn. Er mwyn sicrhau bod gennym wasanaethau cynaliadwy a all gyflawni deilliannau sy'n bwysig i gleifion, mae'n rhaid inni wneud newidiadau gweddnewidiol, a hynny'n bennaf mewn gwasanaethau sylfaenol a chymunedol, i alluogi mwy o bobl i dderbyn gofal yn agosach at eu cartrefi, a sicrhau gwasanaethau ysbyty cynaliadwy ym meysydd gofal llawdriniaethol, eiddilwch a gofal aciwt.

3. BLAENORIAETHAU EIN CYNLLUN GWASANAETHAU CLINIGOL

3.1 Rôl Gofal Integredig, Sylfaenol a Chymunedol

Fe fydd y Cynllun Gwasanaethau Clinigol hwn yn newid ein dynesiad at iechyd y boblogaeth yn ei hanfod wrth inni fabwysiadu **Dynesiad Clwstwr Integredig at ofal** sy'n hyrwyddo ffyrdd iach o fyw, rhaglenni ataliol, hunan-ofal a gofal y tu allan i'r ysbyty. Fe atgyfnerthir ein system ofal gyfan trwy inni integreiddio gwasanaethau sylfaenol a chymunedol, gwasanaethau gofal corfforol ac iechyd meddwl, gyda'n partneriaid, a throsglwyddo gofal allan o'r ysbytai i mewn i'r gymuned ar sail Clystyrau lle bynnag y gellir. Bydd iechyd ein poblogaeth yn gwella wrth inni ganolbwyntio ein sylw ar ddatblygu gwydnwch a llesiant ein cymunedau a chyflawni deilliannau sy'n bwysig i bobl.

Rôl Clystyau

- Darparu gwasanaethau sylfaenol, cymunedol ac integredig
- Cynllunio a rheoli gwasanaethau a ddarperir orau ar lefel y Clwstwr
- Darparu Gofal Agosach at Gartrefi Pobl lle bo hyn yn ddiogel i'w wneud ac yn ychwanegu gwerth at ddeilliannau a phrofiad y cleifion
- Darparu datrysiadau amgen arloesol yn lle'r modelau gofal traddodiadol ar gyfer cleifion allanol a phreswyl
- Cynorthwyo poblogaethau cyfan i ddatblygu ffyrdd iach o fyw trwy gyfrwng rhaglenni ataliol, hunan-ofal a gofal y tu allan i'r ysbyty
- Integreiddio gwasanaethau sylfaenol a chymunedol rhwng y sectorau iechyd, gofal cymdeithasol a gwirfoddol, gwasanaethau iechyd corff a meddwl, gyda'n partneriaid
- Hyrwyddo trosglwyddo gofal allan o'r ysbytai i mewn i'r gymuned
- Hybu Ymchwil Brifysgol ac Addysg Graddedigion ac Is-raddedigion mewn cyd-destun cymunedol bywiog

Yn unol â 'Cymru Iachach' (2018), bydd y dull gweithredu seiliedig ar Glystyrau'n tanategu ein cynllun i ailgyflunio rolau ein prif ysbytai gan hyrwyddo ein gallu i ddarparu gofal ysbyty safonol, amserol ac effeithiol pan fydd ei angen. Adlewyrchir hyn yn yr uchelgeisiau isod.

3.2 Rolau ein Prif Ysbytai

Fe gydrannwyd y gwahanol opsiynau ar gyfer ailgyflunio rolau ein prif ysbytai, wedi'u tanategu gan ein cynllun i newid yn sylfaenol ein dynesiad at ofal integreiddiedig, sylfaenol a chymunedol, â'r staff a'n rhanddeiliaid, cyn i'n Cyngor Senedd Clinigol gymeradwyo'r dewis opsiwn isod. ***Dewis Opsiwn ar gyfer Ailgyflunio Rolau'r Prif Ysbytai**

Rôl	Gofal Meddygol Acíwt Heb Ei Drefnu	Llawdriniaeth yn ôl lefel Cymhlethdod	Eiddilwch (yn dilyn asesiad)
Ysbyty	Treforys	Treforys, Singleton, Castell Nedd Port Talbot	Singleton a Chastell Nedd Port Talbot

* Caiff cynlluniau manylach ynghylch ymgysylltu'n ehangach ac ymgynghori efallai yng nghyswllt yr opsiwn yma eu datblygu fel rhan o'r broses o wireddu ein huchelgeisiau fel y'u gosodir isod yn adran 3.

Rolau ein Prif Ysbytai	
Castell Nedd Port Talbot : Ysbyty lleol a Chanolfan Rhagoriaeth ar gyfer : • Canolfan driniaeth ar gyfer mân anafiadau; • Asesiad a thriniaeth i bobl eiddil hŷn a chymorth gyda gofal dydd; • Llawdriniaeth ddewisol aciwtedd isel yn ystod arhosiadau byr; • Hygyrchedd diagnostig chwim a chymorth; • Gwasanaethau adsefydlu ac ailalluogi; • Darparu rhai gwasanaethau arbenigol e.e. niwro-adsefydlu a gwasanaethau Sefydliad Ffrwythlondeb Cymru.	Singleton: Campws Iechyd ac Ysbyty-Ganolfan Rhagoriaeth Lefel 2 : • Darparu ystod eang o wasanaethau diagnostig, adsefydlu a thriniaeth gan gynnwys gofal dydd a gofal eiddilwch; • Rhychwant eang o lawdriniaethau dewisol, gan gynnwys rhai ar gyfer cleifion â chymhlethdod uchel ag aciwtedd is; • Gwasanaethau Offthalmoleg; • Partner-Ysbyty Strategol i Ysgol Meddygaeth Prifysgol Abertawe i adeiladu ar sail llwyddiant yr Athrofa Gwyddorau Bywyd a sefydlu Canolfan Technoleg Gofal Iechyd; • Dysgu meddygon, nyrsys a gweithwyr proffesiynol perthynol i ofal iechyd y dyfodol; • Fe adleolir y gwasanaethau Newyddenedigol, Obstetrig, Gynecolegol a Chanser a ddarperir ar hyn o bryd ar gyfer cleifion aciwt/preswyl i safle Treforys yn y tymor hwy, tra bydd gofal dydd yn parhau i gael ei ddarparu yma.
Treforys: Campws Iechyd a Chanolfan Ranbarthol Lefel 4 : • Rhwydwaith Rhanbarthol ar gyfer Trawmâu o Bwys ac Arweinydd Unedau Trawma; • Triniaeth Fyrdymor i gleifion difrifol sâl; • Llawdriniaethau cymhleth a heb eu trefnu ar draws ystod eang o arbenigeddau; • Darparu Gofal Critigol; • Cefnogaeth ddiagnostig arbenigol a Phatholeg Ganoledig; • Darparu gwasanaethau pediatrig; • Darparu rhai gwasanaethau trydyddol gan gynnwys cardioleg a'r ganolfan gardiaidd;	

3.3 Ein Huchelgeisiau ar gyfer Gwasanaethau Clinigol

Mae ein huchelgeisiau ar gyfer gwasanaethau clinigol yn adlewyrchu'r amcan strategol a ddisgrifir uchod; mae hyn yn seiliedig ar yr asesiad diweddaraf o'n hanghenion strategol, symbylwyr polisi strategol cenedlaethol, cyfleoedd i fod yn gynaliadwy a nodwyd trwy'r broses ymgysylltu clinigol a'r negeseuon allweddol sy'n deillio o ymgynghoriadau ag aelodau staff a rhanddeiliaid ar sail Newid Er Gwell a'r broses ddiweddar hon.

Cyflwynai Newid Er Gwell sawl thema ynghylch newid gwasanaethau. Mae'r uchelgeisiau isod yn dal i adlewyrchu'r themâu hyn, gydag addasiadau i gymryd i ystyriaeth bolisiâu newydd, blaenoriaethau'r GIG a dau amcan strategol ein Strategaeth Sefydliadol: hyrwyddo Iechyd Gwell a Darparu Gofal Gwell. Mae cyfanswm o saith uchelgais yn y Cynllun Gwasanaethau Clinigol:

- Iechyd y Boblogaeth
- Gofal wedi'i Gynllunio
- Pobl Hŷn
- Gofal heb ei drefnu
- Mamolaeth, Plant a Phobl Ifanc
- Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu
- Canser

Ein huchelgais ar gyfer Iechyd y Boblogaeth: Clystyrau Integredig, dulliau gweithredu seiliedig ar y gymogaeth a Chanolfannau Iechyd Gwell sy'n tanategu'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol. Mae'r adran hon yn disgrifio sut byddwn yn newid yn llwyr y ffordd y mae gofal sylfaenol a chymunedol yn gweithio gyda chymunedau a phartneriaid i wella deilliannau iechyd er lles y boblogaeth, a sut mae anghydraddoldeb yn effeithio er gwaeth ar y bobl sydd fwyaf agored i niwed. Mae cyflawni'r uchelgais hwn yn elfen hanfodol yn y broses o gyflawni'r chwech uchelgais arall sydd gennym. Gellir gweld manylion pellach ynghylch y cyd-destun a sut byddwn yn cyflawni'n huchelgeisiau yng Nghynllun Blyneddol 2019-20 ac yn y Cynllun Integredig ar gyfer y Tymor Canolig sy'n cael ei ddatblygu ar hyn o bryd.

1. IECHYD Y BOBLOGAETH: Ein Huchelgais

Rydym wedi ymrwymo fel Bwrdd Iechyd i wireddu ein tri amcan o ran llesiant: rhoi i bob plentyn y dechrau gorau mewn bywyd; cysylltu cymunedau â gwasanaethau a chyfleusterau; annibyniaeth a gwydnwch unigolion, cymunedau a theuluoedd. Mae'r uchelgais a'r gweithrediadau a ddisgrifir isod yng nghyswllt iechyd y boblogaeth yn elfen hanfodol yn y broses o wireddu'r delfrydau hyn, ynghyd â chwech uchelgais arall y Cynllun Gwasanaethau Clinigol hwn.

Gyda golwg ar weithredu'n effeithiol at wella iechyd, lleihau anghydraddoldebau, cynnal llesiant pobl ac adeiladu cymunedau gwydn, dywedodd ein cleifion, ein partneriaid a'r staff wrthym am barhau i wella gwaith ataliol a hunan-ofal, a gweithio gyda chymunedau at ddarparu gofal yng nghartrefi'r cleifion neu mor agos atynt â phosibl. Cytunasant ag amcanion pedwarplyg Cymru Iachach: *Ein Cynllun Dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol (2018)*.

Rydym am i'n poblogaeth ni fwynhau iechyd a llesiant gwell, gan weld llai o anghydraddoldeb ymhlith gwahanol gymunedau, sydd hwythau'n fwy gwydn. Rydym am gwrdd â disgwyliadau ein cleifion, ein partneriaid a'n staff gan barhau i wella gwaith ataliol a hunan-ofal, a gweithio gyda chymunedau at ddarparu gofal yng nghartrefi'r cleifion neu mor agos atynt â phosibl.

Ein huchelgais yw darparu gofal sy'n canolbwyntio'n fwy o lawer ar lesiant, hunan-ofal, ataliaeth a mynediad at ofal sy'n agosach at gartref y claf, gan ddarparu deilliannau sy'n bwysig i'n cleifion ac i'n cymunedau ni.

Mae gennym sylfaen gadarn ar gyfer gwireddu ein huchelgais o ran iechyd y boblogaeth, oherwydd mae Partneriaeth Bae'r Gorllewin wedi bod wrthi'n darparu ac yn parhau i ddatblygu'r model gorau posibl ar gyfer gofal canolraddol, gan ddatblygu cynlluniau integredig i wasanaethau iechyd meddwl i oedolion, "cywir-feintioli" pecynnau gofal. Yn ogystal, gyda'n partneriaid rydym yn darparu ystod eang o becynnau ata a hybu iechyd, ac rydym wedi ymrwymo i estyn y gwaith hwn yn 2019 mewn perthynas â llesiant plant, llesiant meddwl, gordewdra, colesterol, pwysedd gwaed uchel a diabetes. Ar ben hyn, mae'r Byrddau Gwasanaeth Cyhoeddus yn dechrau hyrwyddo iechyd a llesiant gwell ac mae gan ein Clystyrau hanes cryf o ran darparu ac

arloesi, gan ddefnyddio eu cyllid yn effeithiol, gwerthuso cynlluniau a chydrannu arferion da.

‘Gwell ar y Cyd’ yw'r egwyddor graidd sydd wrth fôn cyflawni ein huchelgais ar gyfer iechyd y boblogaeth; mae'n sicrhau ein bod ni, gyda'r cymunedau, y cleifion a'n partneriaid yn cyd-gynhyrchu cynlluniau, yn cefnogi hunan-ofal a gwasanaethau integredig er mwyn gwella gwydnwch a llesiant cymunedol. Fe ymdrechwn ni i droi'n **‘un system’** ym maes iechyd a gofal cymdeithasol, gan weithio gyda chymunedau a phartneriaid, darparu gofal **‘yn fy nghartref fy hunan’** pan fo modd, a hynny mewn ffordd sy'n darparu **‘y gofal cywir, yn y lle cywir, ar yr adeg gywir’**.

IECHYD Y BOBLOGAETH : Yr hyn a wnawn ni

EIN DULL GWEITHREDU SY'N SEILIEDIG AR Y GYMUNED

Eglurir ein huchelgais, gan weithio gyda phartneriaid, gan Gynnig Rhanbarthol Newydd Bae'r Gorllewin: *Ein Dull Gweithredu Cymdogaethol*, sydd â'r nod o newid yn llwyr y ffordd y byddwn yn darparu gwasanaethau, trwy gyd-gynhyrchu â dinasyddion ar sail pwyslais ar y gymdogaeth ac adeiladu ar sail asedau'r gymuned yn hytrach nag ar ei diffygion. Bydd hyn yn cynorthwyo gwaith ym meysydd iechyd a gofal cymdeithasol fel ei gilydd i greu dull gweithredu ‘system gyfan’ a darparu datrysiadau llwyr wahanol er lles ein dinasyddion sy'n seiliedig ar eu hanghenion yn hytrach na chynnig ystod gyfyngedig o opsiynau sefydlog nad ydynt efallai'n cwrdd â'r anghenion hyn. Bydd hyn yn pwysleisio cynorthwyo unigolion a chymunedau i gadw gwell rheolaeth ar eu bywydau trwy eu cefnogi trwy adeiladu ar sail eu cryfderau unigol a chymunedol. Yn bendodol fe fyddwn yn:

- Hyrwyddo gwelliannau gweddnewidiol mewn llesiant, iechyd a gofal er lles y poblogaethau a wasanaethwn ni trwy arferion gwell, gwasanaethau gwell, technolegau gwell a defnydd gwell o adnoddau.
- Newid ein modd o weithio gyda dinasyddion oddi ar ofal nawddoglyd at gyd-gyfrifoldeb a chyd-gynhyrchiad.
- Sicrhau darpariaeth gofal di-dor a fydd yn cwrdd â'r deilliannau sy'n bwysig i'r bobl yr ydym yn eu gwasanaethu a'u cefnogi trwy integreiddio, ymyrryd yn gynharach ac atal.

- Rheoli ein hadnoddau cyffredin ar y cyd a chydrannu adnoddau lle bynnag y bo modd.

Bydd hyn yn gofyn newid sylfaenol yn y ffordd y mae staff y GIG a staff gofal cymdeithasol, ym mhob cyd-destun, yn cydweithio â dinasyddion, y sector gwirfoddol a sefydliadau eraill at ddeall eu hanghenion ac ymateb iddynt â'r nod o gyflawni egwyddorion gofal darbodus.

GOFAL SYLFAENOL: CLYSTYRAU INTEGREDIG

Gan ddechrau gyda Chlystyrau Cwmtawe a Chastell Nedd, fe roddwn ni gynllun uchelgeisiol ar waith ar draws Abertawe a Chastell Nedd Port Talbot i greu **timau aml-ddisgyblaethol integredig** o staff iechyd, llywodraeth leol a'r trydydd sector. Trwy gyfrwng y dull gweithredu hwn byddwn yn ehangu rhychwant y gwasanaethau sydd ar gael gartref ac yn y gymuned, gan gynnwys gwasanaethau sy'n cwrdd pasu therapïau, fferylliaeth a'r rhai sy'n **hyrwyddo hunan-ofal a rheolaeth dros anhwylderau hirdymor**, megis diabetes a chlefyd rhwystrol cronig yr ysgyfaint (COPD).

Bydd y Clystyrau'n canolbwyntio ar wella llesiant ar draws y sbectrwm oedrannau o blentyndod i henaint, gan weithio gyda chleifion, eu teuluoedd a'u cymunedau i helpu i gadw pobl yn iach yn eu cartrefi ac adeiladu **gwydnwch cymunedol**. Fe wnawn ni'n sicr fod y bobl fwyaf agored i niwed sy'n byw mewn ardal Clwstwr yn ganolbwynt allweddol ar gyfer y dull gweithredu hwn.

Mewn partneriaeth â'r gymuned fe fyddwn yn dylunio ac yn darparu gwasanaethau â'r nod o gynyddu i'r eithaf **lesiant, annibyniaeth a gofal agosach at eich cartref**, ac yn enwedig ar gyfer pobl hŷn a/neu eiddil. Bydd hyn yn cynnwys modelau gofal newydd sy'n helpu i ochel rhag derbyn i'r ysbyty y rhai y gellir gofalu amdanynt gartref neu yn y gymuned.

Fe anelwn ni, gan ddefnyddio dynesiad seiliedig ar Glystyrau integredig, at sicrhau bod unrhyw newidiadau'n dod yn **hunan-gynhaliol** trwy arloesedd mewn gwasanaethau a ffyrdd newydd o weithio, a ddisgrifir yn y **Model ar gyfer Gofal Sylfaenol yng Nghymru**, yn ogystal â thrwy **ailgydbwyso adnoddau** ar draws y system.

GOFAL SYLFAENOL : CYMORTH I WEDDNEWIDIAD AR DRAWS Y SYSTEM

Trwy ddarparu model blaengar seiliedig ar Glystyrau Integredig, byddwn yn cynorthwyo'r Bwrdd Iechyd i wireddu'r uchelgeisiau a

osodir yng ngweddill y Cynllun Gwasanaethau Clinigol hwn, gan gynnwys ond nid yn unig ar gyfer:

- Gofal wedi'i gynllunio: dynesiadau newydd at lawdriniaeth, apwyntiadau cleifion allanol a chadw rheolaeth ar y galw am wasanaethau
- Gofal heb ei drefnu: gofal aciwt gartref neu mewn lleoliadau yn y gymuned i ochel rhag derbyn cleifion i mewn i'r ysbyty'n ddiangen
- Pobl Hŷn: darparu gwasanaethau Adref o'r Ysbyty ar gyfer pobl hŷn a/neu eiddil
- Mamolaeth, Plant a Phobl Ifanc: Siarter a Strategaeth Plant a Phobl Ifanc a'r Cynllun Mamolaeth
- Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu: gwydnwch cymunedol, gofal dementia, blaenoriaethau'r tri fframwaith
- Canser: dynesiadau at ataliaeth a diagnosio canserau'n gynnar

Er mwyn sicrhau llwyddiant, byddwn yn creu model **Arweiniad Clwstwr** cadarn, sy'n adlewyrchu lled arbenigedd clinigol yn ogystal â hyrwyddo'r cydberthnasau priodol â chymunedau, partneriaid a fforymau sydd mewn bodolaeth.

Bydd gweddnewid ein system ofal sylfaenol yn ein gorfodi i roi'r dynesiad seiliedig ar Glystyrau ar waith a'i sefydlu ledled Abertawe a Chastell Nedd Port Talbot. Fe sefydlwn ni raglen **werthuso** wydn i sicrhau ein bod yn dysgu gwersi ar sail ein profiad ac yn gwneud y gorau o'n llwyddiannau.

GOFAL SYLFAENOL : DIGIDOL

Bydd Clwstwr Cwmtawe'n mabwysiadu Siarter Cynhwysiant Digidol gan ddatblygu Hyrwyddwyr Digidol i'r ardal o'r tu mewn i sefydliadau a grwpiau cymunedol allweddol er mwyn sicrhau y gall pobl wneud y gorau o'r wybodaeth sydd ar gael iddynt yn ddigidol, a datblygu datrysiadau digidol i broblemau o ran cynnig cefnogaeth.

Bydd clystyrau'n datblygu modelau gofal arloesol ac yn eu rhoi ar brawf, gan ddefnyddio data a gesglir yn electronig gan glinigwyr, gan gynnwys y deilliannau a'r profiadau a adroddir gan y cleifion. Fe sicrhawn fod ein gweithlu symudol wedi'i gysylltu'n ddigidol â'r system iechyd i sicrhau y bydd staff yn gweithio'n ddi-dor at "*Wneud i Bob Cysylltiad Gyfrif*".

CREU CANOLFANNAU IECHYD GWELL INTEGREDIG NEWYDD

Fe sefydlwn ni Ganolfan Iechyd Gwell newydd, yng nghanol Dinas Abertawe i ddechrau ac yn nes ymlaen yng Nghastell Nedd Port Talbot yn sgil proses werthuso lwyddiannus. **Fe ddylunir y rhain ar y cyd â chymuned y Clwstwr** i ddarparu **gwasanaethau iechyd a llesiant gwyach** sy'n hybu iechyd a llesiant ac yn cynorthwyo pobl i fyw bywyd iach, gan reoli eu lles corfforol, meddyliol a chymdeithasol.

Bydd y Canolfannau Iechyd Gwell yn hyrwyddo gwelliant yn nechrau bywyd pob plentyn ac yn hybu annibyniaeth bersonol a gwydnwch cymunedol, gan gynnwys rhai o'n pobl ni sydd fwyaf agored i niwed.

YMCHWIL AC ADDYSG MEWN CLYSTYRAU

Fe gydweithiwn ni â Phrifysgol Abertawe at hyrwyddo Clystyrau fel arenâu clinigol arloesol ar gyfer gwaith ymchwil, addysg a hyfforddiant o'r safon uchaf ar gyfer israddedigion a graddedigion.

GWELLA EIN LLWYBRAU AR GYFER ANHWYLDERAU HIRDYMR

Rydym yn gwybod ar sail ein hasesiad o anghenion o ran iechyd fod lefelau diabetes, anhwylderau resbiradol (megis asthma a COPD), strociau a methiant ar y galon yn peri niwed sylweddol a marwolaethau cynamserol weithiau ymhlith ein poblogaeth. Mae'r camau cyntaf ar hyd llwybr gofal da'n cynnwys **gwaith atal a helpu pobl yn y gymuned i aros yn iach ac yn annibynnol**.

Serch hynny, unwaith y bydd rhywun wedi datblygu anhwylder rydym yn gwybod bod ei allu i **hunan-ofalu** a rheoli ei anhwylder yn dda a derbyn y gofal sydd ei angen ar yr 'adeg gywir, gan y person cywir yn y lle cywir' yn hanfodol bwysig i'w iechyd ac ansawdd ei fywyd.

Byddwn ni'n gweithio ar feysydd penodol y llwybrau gofal allweddol hyn dros y flwyddyn nesaf hon at wneud popeth o fewn ein gallu i atal salwch a gwella hunan-reolaeth y cleifion, gan ddarparu gofal yn agosach at eu cartrefi a sicrhau mynediad amserol at ofal mewn ysbyty os bydd ei angen. Fe weithiwn ni hefyd at gynorthwyo cleifion ag anhwylderau hirdymor eraill i'w galluogi i gynnal eu hiechyd a'u llesiant gartref, gan leihau i'r eithaf yr angen i ymweld â'r ysbyty a dychwelyd pobl at fywyd normal cyn gynted â phosibl.

2. GOFAL WEDI'I GYNLLUNIO : Ein Huchelgais

Ein huchelgais o ran Gofal Wedi'i Gynllunio yw parhau i ddatblygu ein model ar gyfer gwasanaethau llawdriniaethol er mwyn cwrdd yn well ag anghenion cleifion a lleihau teithiau diangen i'r ysbyty.

Yn ystod ein hymgyngoriadau ynghylch gofal wedi'i gynllunio fe nodwyd sawl thema flaenoriaethol, ac yn enwedig: sicrhau bod cleifion yn cael eu gweld ar yr '**adeg gywir, gan y person cywir, yn y lle cywir**' gan gynnwys '**fy nghartref i'n gyntaf**' trwy gyfrwng clinigau rhithwir, gwybodaeth a thele-iechyd y gall y claf eu cyrchu gartref neu drwy wasanaethau newydd seiliedig ar y clwstwr.

Er bod ein Cynllun Gwella Gofal Wedi'i Gynllunio 2018/19 wedi gwneud gwahaniaeth i fynediad ar gyfer cleifion allanol, o ystyried bod llai o gleifion ar restrau aros erbyn hyn nag yn 2017 a bod amserau aros yn fyrrach, rydym yn cydnabod bod llawer ar ôl i'w wneud.

Mae cleifion wedi dweud wrthym yn aml nad ydynt yn hoffi teithio ac aros am apwyntiadau cyffredinol nad ydynt yn gymorth iddynt. Ein huchelgais yw gweithio 'yn well ar y cyd' gyda staff a grwpiau cleifion at newid y dynesiad presennol at apwyntiadau 'arferol' cyffredinol i gleifion allanol, lle bo'n briodol, at fodolau sy'n ymateb i anghenion y claf.

Rydym yn gwybod bod mynediad amserol at lawdriniaeth wedi'i chynllunio'n gwella deilliannau ieched i'n cleifion. Ein huchelgais yng nghyswllt gwasanaethau llawdriniaethol yw creu dynesiad '**un system**' at reoli a darparu gwasanaethau llawdriniaethol wedi'u cynllunio a heb eu cynllunio ar draws ein holl ysbytai gyda golwg ar fyrhau amserau aros gymaint â phosibl.

Mae ein huchelgais yng nghyswllt gwasanaethau llawdriniaethol yn cwmpasu darparu gofal cyn- ac ôl-lawdriniaethol sy'n gwella llesiant ac yn hyrwyddo adferiad a hunan-ofal y claf. Ein nod, trwy gyfrwng model 'llawdriniaeth yn ôl cymhlethdod' newydd ar

gyfer gwasanaethau llawdriniaethol, yw darparu rhag-asesiad, llawdriniaeth a gofal ôl-lawdriniaethol ar yr **adeg gywir, gan y person cywir, yn y lle cywir** i sicrhau bod cleifion wedi cael eu hysbysu'n dda ac na fydd llawdriniaeth byth yn cael ei chanslo na'i gohirio.

GOFAL WEDI'I GYNLLUNIO : Yr hyn a wnawn ni

GWELLA RHEOLAETH AR GLEIFION ALLANOL AC AR Y GALW AM WASANAETHAU

Mae ymchwil i brofiad a deilliannau'r claf, ynghyd â datblygiadau mewn technoleg, yn rhoi inni gyfleoedd sylweddol i wella safon y cyngor a gyfnewidir ymhlith clinigwyr er lles atgyfeirwyr, a hefyd i gael hyd i ffyrdd o ddarparu gofal dilynol sydd wedi'i addasu at anghenion y claf.

Rydym am i gleifion gyd-gynhyrchu a chyfrannu at wneud penderfyniadau gwybodus ynghylch eu gofal; i hyrwyddo hyn, byddwn yn **cyd-ddylunio mecanweithiau rhyngweithiol ar gyfer ymgynghori ac adborthi digidol** y gall cleifion eu defnyddio ym mhoblogaeth y Clwstwr.

Fe newidiwn ni ein model gofal i gleifion allanol yn llwyr dros y tair blynedd nesaf. Fe danategir hyn gan y defnydd a wneir o **dechnoleg ddigidol, hunan-ofal, tele-feddygaeth, apwyntiadau digidol ac ar y ffôn** a thrwy ddileu ymweliadau dilynol fel model diofyn gan osgoi trefnu apwyntiadau dilynol o fewn ysbeidiau gosod fel mater o drefn, a symud at drefnu apwyntiadau dim ond pan fo eu hangen ar y claf.

Yn draddodiadol mae apwyntiadau i gleifion allanol wedi cael eu trefnu mewn llawer achos ar sail trosglwyddiad cyfyngedig gwybodaeth rhwng clinigwyr. Gall hyn olygu y bydd cleifion yn dod i apwyntiadau'n ddi-angen, gan ohirio mynediad at ofal arferol yn y gymuned. Fe leihawn ni nifer yr apwyntiadau di-angen a mynediad gohiriedig sy'n deillio o ddiffyg gwybodaeth rhwng clinigwyr, trwy greu un cysylltbwynt ar gyfer **cyngor proffesiynol**.

Mae deall yr hyn sydd fwyaf pwysig i'n cleifion ni ynghylch eu hiechyd yn hanfodol bwysig os ydym am ddarparu gofal safonol a

diogel sy'n gwella deilliannau i gleifion. Fe weithiwn ni gyda chlinigwyr i'w galluogi i gasglu fel mater o drefn y **mesurau canlyniadau a adroddir gan gleifion (PROMs)**; bydd hyn yn cyflawni'r blaenoriaethau cenedlaethol o ran gofal iechyd, seiliedig ar werthoedd, ynghylch casglu PROMs ar gyfer cancer yr ysgyfaint, pilenni llygaid a methiant ar y galon, yn ogystal â blenoriaethau â ddiffinir yn lleol megis orthopedeg, Clust, Trwyn a Gwddf (ENT), Cancer y Fron, Clefyd Llid y Coluddyn (IBD) ac eraill. Fe ddefnyddiwn ni ddata'r PROMs gyda chleifion i gytuno ar eu gofal ac fel sylfaen ar gyfer ailgynllunio ein gwasanaethau er mwyn cynyddu eu gwerth cyffredinol i gleifion.

Fe ddatblygwn ni **ddatrysiadau digidol** i'n galluogi i weithio'n well ar y cyd â chleifion i ddylunio dulliau gweithredu ar gyfer cleifion allanol sy'n ymateb yn briodol i'w hanghenion. Bydd hyn yn cynnwys gwasanaethau negeseua tecst a/neu dechnolegau **clinig rhithwir** a fydd yn galluogi cleifion a'u clinigwyr i gydrannu a derbyn gwybodaeth am ofal iechyd sy'n hyrwyddo **hunan-ofal a gwneud penderfyniadau** pan fydd angen darparu gofal pellach.

Ar y cychwyn bydd ein gwaith at wella sefyllfa cleifion allanol yn cynnwys pwyslais ar **arbenigeddau allweddol** megis orthopedeg, offthalmoleg, niwroleg, diabetes a chlefydau resbiradol, gan ymestyn yn nes ymlaen i gwmpasu arbenigeddau rhag-drefnedig eraill. Fe nodwn ni ba wasanaethau y gellid eu **darparu'n ddiogel** ar lefel y clwstwr lle bo hyn yn ychwanegu gwerth at ddeilliant neu brofiad y claf.

AIL-FODELU GWASANAETHAU LLAWDRINIAETHOL

Ein nod yw gwella mynediad at lawdriniaethau wedi'u trefnu trwy gynyddu nifer y llawdriniaethau y gallwn ni eu darparu y tu allan i Ysbyty Treforys, fel y gall Treforys ganolbwyntio ar ei rôl fel y ganolfan ranbarthol i lawdriniaethau arbenigol aciwt ar gyfer De Orllewin Cymru a'r tu draw. Bydd hyn yn gwella amseroedd aros a phrofiad cleifion trwy fanteisio'n fwy effeithiol ar ein llawdrinfeydd a'r gwelyau sydd ar gael yn Ysbytai Castell Nedd Port Talbot a Singleton.

I lwyr gyflawni potensial ein system lawdriniaethol fe sefydlwn ni raglen i **wella effeithiolrwydd lawdriniaethol hyd yr eithaf** seiliedig ar gyrraedd y meincnodau o ran arferion gorau ar gyfer asesu cyn- ac ôl-lawdriniaethol, hydoedd arhosiad yn yr ysbyty a dulliau gweithredu dros adferiad gwell. Bydd y mesurau hyn yn gwella mynediad gan gleifion, gan leihau oedi a chanslo.

I'n helpu ni i gynllunio **model llawdriniaethol cynaliadwy newydd** i'w ddefnyddio ar draws ein holl ysbytai, fe gynhaliwn ni arolwg o'n cymysgedd achosion fesul arbenigedd llawdriniaethol, gan gynnwys ynddo y cleifion hynny sy'n derbyn eu llawdriniaeth gan ysbytai nad ydynt yn perthyn inni.

Fe ddefnyddiwn ni'r wybodaeth hon, ynghyd â thystiolaeth i arferion gorau, i **ad-drefnu gwasanaethau diagnostig, cyn-lawdriniaethol, llawdriniaethol, cymorth llawdriniaethol ac ôl-lawdriniaethol** ym mhob ysbyty ar gyfer mân-lawdriniaeth mewn gwasanaethau sylfaenol a chymunedol, er mwyn sicrhau bod cleifion yn derbyn eu gofal yn y lle cywir, gan y person cywir, ar yr adeg gywir, yn unol â chymhlethdod eu hanghenion o ran gofal.

Lle bo'n glinigol ddiogel i'w wneud, fe wahanwn ni wasanaethau llawdriniaethol wedi'u trefnu oddi wrth y rhai heb eu trefnu gyda golwg ar gyrraedd yr effeithiolrwydd mwyaf posibl yn ein gwasanaethau llawdriniaethol, gan **wella profiad y claf, yn enwedig mewn perthynas ag amseroedd aros, canslo a thriniaethau y tu allan i'r ardal.**

Fe sefydlwn ni ddulliau gweithredu i hybu **adferiad gwell yn dilyn llawdriniaeth** gan gynnwys sicrhau bod pob claf llawdriniaethol yn derbyn asesiad safonedig ac anesthetig priodol ar gyfer achos dydd.

Fel rhan o'r broses yma fe archwiliwn ni gyfleoedd i wella gwasanaethau llawdriniaethol trwy gyfrwng **cydweithio rhanbarthol** â'n cydweithwyr ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda. Bydd hyn yn cynnwys dynesiadau rhanbarthol at ofal cyn-adsefydlu ac ôl-lawdriniaethol.

Fe nodwn ni ba wasanaethau y gellid eu **darparu'n ddiogel ar lefel y clwstwr** lle bo hyn yn ychwanegu gwerth at ddeilliant neu brofiad y claf.

*Gweler ein huchelgeisiau ar gyfer **iechyd y boblogaeth, pobl hŷn, mamolaeth, plant a phobl ifanc ac iechyd meddwl** a fydd yn cyfrannu hefyd at wireddu ein Huchelgais ar gyfer Gofal Wedi'i Drefnu.*

3. POBL HŶN: Ein Huchelgais

Cyflawnir gwahaniaethau gwirioneddol ym mywydau pobl hŷn trwy gyd-ymrwymiadau ar draws gwasanaethau iechyd, gofal cymdeithasol a'r sector gwirfoddol i weithio'n well ar y cyd â phobl hŷn at wella eu llesiant corfforol a meddyliol a chreu cymunedau cyfeillgar i henoed lle y gall pobl hŷn gymryd rhan weithgar ym mywyd y teulu a'r gymuned. Mae'r uchelgeisiau a eglurir yn yr adrannau am iechyd y boblogaeth ac iechyd meddwl o ran gwella llesiant a gwasanaethau integredig, gan gynnwys yn arbennig wasanaethau iechyd corfforol a meddyliol, yn berthnasol iawn i'n huchelgeisiau ni ar gyfer pobl hŷn.

Ein huchelgais yw darparu gofal gwir integredig, gan gofleidio egwyddorion asesiadau geriatrig cynhwysfawr sy'n angenrheidiol er mwyn cwrdd ag anghenion pobl hŷn. Mae pobl hŷn yn defnyddio lluo o wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol. Uchelgais y Bwrdd Iechyd yw dileu'r ffiniau traddodiadol rhwng iechyd a gofal cymdeithasol, gofal sylfaenol a gofal eilaidd, iechyd corff a meddwl, gan sicrhau ein bod ni i gyd yn gweithio **'yn well ar y cyd'**.

Bydd **Clystyrau** yn lleoliad delfrydol ar gyfer cyfran sylweddol o'r gofal a'r gwasanaethau a gynigir i bobl hŷn, a byddant yn hyrwyddo darpariaeth gofal integredig ar draws iechyd, gofal cymdeithasol a'r trydydd sector.

Mae safon, capasiti ac ymatebolrwydd pob gwasanaeth yn effeithio ar y modd y mae'r system iechyd a gofal cymdeithasol i gyd yn gweithredu. Bydd ein model ar gyfer gofal integredig yn hyrwyddo gweithio cydweithredol. Fe ddatblygir modelau gofal eofn newydd i fynd i'r afael â'r rhyngwynebau, y prosesau pontio, y dyblygu gwaith a'r cyd-ddibyniaethau sy'n bodoli rhwng gwahanol elfennau gofal.

Bydd newid ar draws y system gyfan, gyda chydweithrediad ar draws gwahanol asiantaethau a phroffesiynau, yn sicrhau bod gofal yn cael ei gyd-drefnu o gwmpas anghenion pobl hŷn, gan ddarparu'r **'gofal cywir gan y person cywir ar yr adeg gywir'**. Bydd effeithlonrwydd cynyddol ym meysydd gofal argyfwng, adsefydlu ôl-acíwt ac ail-alluogi yn cyfrannu at leihau gofal amhriodol a hyd arhosiad y claf yn yr ysbyty, gan ei gwneud hi'n bosibl i adnoddau gael eu hadleoli.

Mae eiddilwch yn gyflwr iechyd sydd wedi'i ddisgrifio'n drylwyr yng nghyswllt y broses heneiddio, lle mae llawer o systemau'r corff yn graddol leihau eu hadnoddau mewnol wrth gefn. Mae tua 10% o bobl dros 65 oed yn dioddef eiddilwch; mae hyn yn cynyddu gan gyrraedd rhwng chwarter a hanner y rhai sydd dros 85 oed. Mae pobl hŷn sy'n byw gydag eiddilwch mewn risg uwch o wynebu deilliannau iechyd gwael, a gall digwyddiad sydd i bob golwg yn ddibwys arwain at ddirywiad syfrdanol yn llesiant corfforol a meddyliol y claf.

Ein huchelgais yw meddu ar Fframwaith Eiddilwch diamwys i adnabod a rheoli eiddilwch ar draws y Bwrdd Iechyd. Ein nod yw sefydlu **'un system'** gofal lle y bydd timau aml-ddisgyblaethol cydlynol yn darparu'r model gofal cyfannol hwn mewn rhychwant o leoliadau clinigol ar draws Abertawe a Chastell Nedd Port Talbot.

Gyda golwg ar gwrdd ag anghenion pobl hŷn o ran gofal, fe ehangwn ni ein dulliau gweithredu integredig, gan wella'n sylweddol ein modd o reoli eiddilwch a sicrhau bod pobl hŷn yn cael mynediad rhwydd at y **'gofal cywir gan y person cywir ar yr adeg gywir'** i gynnal eu llesiant ar y lefel uchaf bosibl.

POBL HŶN : Yr hyn a wnawn ni

DYLUNIO A DARPARU LLWYBR INTEGREDIG AR GYFER POBL HŶN

Bydd grŵp aml-ddisgyblaethol yn dylunio ac yn rhoi ar waith lwybr integredig ar gyfer pobl hŷn, gan fynd i'r afael â themâu adroddiad y King's Fund, *'Making our health and care systems fit for an ageing population'* (2014); mae ynddo 10 elfen hanfodol sy'n cyfrannu at sicrhau rhagoriaeth mewn gofal i bobl hŷn:

1. Heneiddio'n iach ac yn weithgar a hyrwyddo annibyniaeth
2. Byw yn dda gydag anhwylderau syml neu sefydlog yn y tymor hir
3. Byw yn dda gyda chydafiacheddau cymhleth, dementia ac eiddilwch
4. Cefnogaeth hygyrch, effeithiol sy'n agos i gartref ar adegau argyfwng
5. Gofal aciwt safonol sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn pan fydd ei angen
6. Cynllunio da at ryddhau cleifion adref a chefnogaeth dda wedyn
7. Gwasanaeth adsefydlu ac ail-alluogi effeithiol yn sgil salwch neu anaf aciwt
8. Gofal nyrsio a phreswyl o safon uchel ar gyfer y rhai sydd ei angen
9. Cefnogaeth, dewis a rheolaeth ar ddiwedd oes
10. Integreiddio er mwyn darparu gofal integredig sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn

Mae cynorthwyo a hyrwyddo llesiant, heneiddio iach ac annibyniaeth mewn pobl hŷn yr un mor bwysig â chwrrd â'u hanghenion o ran gofal aciwt pan fyddant yn sâl. Byddwn yn ail-ddylunio ac yn ehangu ein gwasanaethau presennol er mwyn gwella gofal ym mhob un o'r deg maes uchod, gan ganolbwyntio'n arbennig ar wella'r sefyllfa o ran **pontio, dyblygu a rhyng-ddibyniaethau** rhwng pob elfen, gan fod y rhain yn tueddu i ddarnio ein system ofal i bobl hŷn ar hyn o bryd.

Gan gydweithio'n glòs â'n rhanddeiliaid a'n partneriaid, byddwn yn datblygu ac yn darparu **dynesuadau integredig** at fodolau gwasanaeth, llwybrau, canllawiau a safonau gofal newydd ar gyfer y meysydd uchod, gan ddechrau gydag Eiddilwch, Cwmpau a gwasanaethau Adref o'r Ysbyty, gan gynnwys mynedbwynt sengl at **ddynesuadau effeithiol at adsefydlu ac ail-alluogi**.

Gan weithio gyda **chlystyrau**, fe weithiwn ni ar y cyd â grwpiau proffesiynol, gan ddatblygu cyd-sofraniaeth a chyd-arweinyddiaeth er mwyn mynd i'r afael â'r heriau sy'n rhan o ddarparu **gofal cyfannol o ansawdd uchel** ar draws y themâu allweddol gyda chytuno ar fesurau fydd yn cyflawni'r deilliannau hynny sy'n diffinio llwyddiant i'r unigolyn yn ogystal ag i'r system ofal gyfan.

SEFYDLU UN MODEL AR GYFER EIDDILWCH (ac Asesiad o Eiddilwch)

Bydd y llwybr integredig i bobl hŷn yn cynnwys datblygu modelau gofal ym meysydd geriatreg gymunedol, gofal eiddilwch aciwt/heb ei drefnu, ortho-geriatreg, llawdriniaeth frys i bobl hŷn a moddion mewn cartrefi gofal.

Gall eiddilwch gynyddu'r risg o ddioddef niwed ac amharu ar ansawdd bywyd trwy ffactorau corfforol, meddyliol, cymdeithasol ac amgylcheddol. Ein nod yw gwella'r modd y rheolir eiddilwch trwy gynorthwyo cleifion o'r cychwyn cyntaf i leddfu effeithiau eiddilwch ar eu bywyd beunyddiol trwy gyfrwng **hunan-ofal a rheolaeth effeithiol** lle bo'n briodol.

Byddwn yn dylunio **Un Model Eiddilwch** ar y cyd â'n partneriaid a'n rhanddeiliaid, yn cytuno'r modd o'i fabwysiadu ac yn ei roi ar waith ar draws Abertawe a Chastell Nedd Port Talbot, gan gysylltu'r staff a'r gwasanaethau presennol yn y sectorau iechyd, tai, iechyd meddwl a gofal cymdeithasol er mwyn gallu cynnig i bobl eiddil rychwant o fesurau cymorth a gofal *corfforol, meddyliol, cymdeithasol ac amgylcheddol* (megis cartrefi). Caiff gofal pobl eiddil ei reoli gan dimau **aml-ddisgyblaethol** cydlynol sydd ag **arbenigedd geriatrig** fydd yn delio ag anghenion meddygol, corfforol, seicolegol a chymdeithasol.

Byddwn yn cytuno, ac yn rhoi ar waith **Un Fframwaith Asesu Eiddilwch** i'w ddefnyddio gan yr holl staff ar draws Abertawe a Chastell Nedd Port Talbot. Bydd hyn yn eu galluogi i gydlyn, lle bo angen, fynediad at rychwant o archwiliadau a thriniaethau i gynorthwyo pobl eiddil i aros yn eu cartrefi os gellir gwneud hyn yn ddiogel, neu drefnu gofal iddynt mewn ysbyty am gyfnod byr lle bo angen.

Bydd y Fframwaith Asesu Eiddilwch yn arolygu ac yn datblygu polisïau a chanllawiau ar gyfer y prif syndromau eiddilwch gan

gynnwys **cwmpau, deliriwm, dementia, anymataliaeth wrin ac amlgyffuriaeth**.

Rydym yn anelu at wella'r ffordd y rheolir eiddilwch drwy gynorthwyo cleifion i leihau effeithiau eiddilwch ar eu bywyd beunyddiol trwy gyfrwng *hunan-ofal* a dynesiadau priodol at reolaeth (**dosbarthiadau ymarfer corff**, er enghraifft).

Bydd **Adref o'r Ysbyty** yn elfen bwysig arall o'n model ar gyfer ymdopi ag eiddilwch y tu allan i'r ysbyty.

DYLUNIO A DARPARU RHYCHWANT O WASANAETHAU 'Adref o'r Ysbyty'

Fe awn ni i'r afael â chanfyddion ein Harolwg: Y Lle Cywir, y Gofal Cywir (2018) a danlinellodd nifer o gyfleoedd inni wneud newidiadau sylweddol yn y ffordd yr ydym yn darparu gofal a sut gallwn wella deilliannau i bobl hŷn, gan gynnwys:

- Osgoi derbyn pobl i'r ysbyty heb raid, yn enwedig cleifion sydd angen cyffuriau mewnwythiennol, trwy gynyddu capasiti ac ymatebolrwydd ein **Timau Clinigol Acíwt (TCAau) integredig yn y Gymuned** presennol;
- Defnyddio arbenigedd ein TCAau yn greadigol fel **Mynedbwynt Sengl** yn gweithio gyda'n cydweithwyr yn y gwasanaeth ambiwlans;
- Sefydlu gwasanaeth 'rhyddhau adref i wella a derbyn asesiad' trwy **Adref o'r Ysbyty**. Bydd hwn yn creu un porth ar gyfer asesu anghenion parhaus y cleifion yn eu cartrefi ac ar ôl /yn ystod y broses ail-alluogi;
- Gwneud newidiadau sylweddol tuag at ddarparu gwasanaeth ail-alluogi gartref yn lle mewn ysbyty, trwy gynyddu capasiti'r **gwasanaethau gartref**.
-

Fe gyflawnwn ni ein model gwasanaeth **Adref o'r Ysbyty** gan weithio mewn partneriaeth â Chyngor Dinas Abertawe a Chyngor Bwrdeistref Sirol Castell Nedd Port Talbot at atgyfnerthu ein model optimwm presennol ar gyfer gofal integredig ym Mae'r Gorllewin. Fe fydd y gwasanaeth newydd yn ymgysylltu'n agos â gwasanaethau rheoli anhwylderau cronig a rheoli fferylliaeth a moddion, fel rhan o **ddull gweithredu seiliedig ar dimau aml-ddisgyblaethol sy'n cefnogi cleifion yn eu cartrefi**. Bydd hyn yn cynnwys Rhyddhau Cleifion Adref gyda Chymorth ar gyfer COPD, ac yn hyrwyddo symud ymlaen at ehangu Rhyddhau Adref gyda Chymorth i gleifion Strôc, a ddisgrifir yn y Cynllun Gofal Strôc. Fe ddefnyddiwn ni **glystyrau** fel sylfaen ar gyfer dylunio a

darparu gwasanaethau lle gellir ei wneud yn ddiogel a lle bo'n ychwanegu gwerth at ddeilliannau'r claf.

Bydd **Adref o'r Ysbyty** yn cynyddu **annibyniaeth** pobl hŷn hyd yr eithaf, gan sicrhau bod pecynnau gofal o'r 'maint cywir' cyn iddynt gael eu rhoi ar waith. Fe adeiledir hyn ar sail model asesydd dibynadwy, lle nad yw asesiadau'n cael eu cynnal mewn gwely ysbyty, a dull asesu seiliedig ar gryfderau sydd â'r nod o asesu cleifion cyn iddynt gyrraedd argyfwng.

Fe gyflwynwn ni **Gais Gweddnewid** o blaid y gwasanaeth **Adref o'r Ysbyty** i Lywodraeth Cymru, â'r nod o roi'r gwasanaeth ar waith erbyn y Gaeaf 2019.

GWELLA EIN LLWYBR CWYMPAU

Fe gydweithiwn ni â'n partneriaid yng Ngwasanaeth Ambiwlans Cymru at sefydlu llwybr wedi'i ail-ddylunio ar gyfer Cwypau, gan roi pwyslais uwch ar **atal cwypau** a sicrhau bod y rhai sydd wedi cwmpo yn cael eu rheoli yn eu cartrefi eu hunain lle gellir gwneud hyn yn ddiogel gyda golwg ar sicrhau'r adferiad mwyaf cyflawn posibl iddynt.

GWASANAETHAU EIDDILWCH RHANBARTHOL

Fe arolygwn ni gyfleoedd gyda'n cydweithwyr ym Mwrdd Iechyd Hywel Dda i ddatblygu dynesiadau rhanbarthol at wella gofal iechyd pobl hŷn, gan gynnwys mynediad at ofal amserol a gofal arbenigol.

*Gweler ein huchelgeisiau ar gyfer **lechyd y boblogaeth**, **Gofal heb ei Drefnu ac lechyd Meddwl** sydd hefyd yn cyfrannu at wireddu ein huchelgais ar gyfer pobl hŷn.*

4. GOFAL HEB EI DREFNU : Ein Huchelgais

Ein Huchelgais yw creu '**un system ar gyfer gofal heb ei drefnu**' sy'n cynnig cymorth a chefnogaeth amlwg i gleifion a chymunedau fel y gallant wybod ymhle a phryd y byddant yn derbyn y gofal sydd ei angen arnynt mewn argyfwng, a lle mae cleifion yn cael mynediad bob tro at '**y person cywir, yn y lle cywir, ar yr adeg gywir**'.

Mae gwasanaethau gofal heb ei drefnu sy'n ardderchog yn dechrau gartref, wrth i unigolion, teuluoedd a gofalwyr deimlo'n hyderus eu bod yn gwybod sut i gyrchu'r gwasanaeth cywir ar yr adeg gywir.

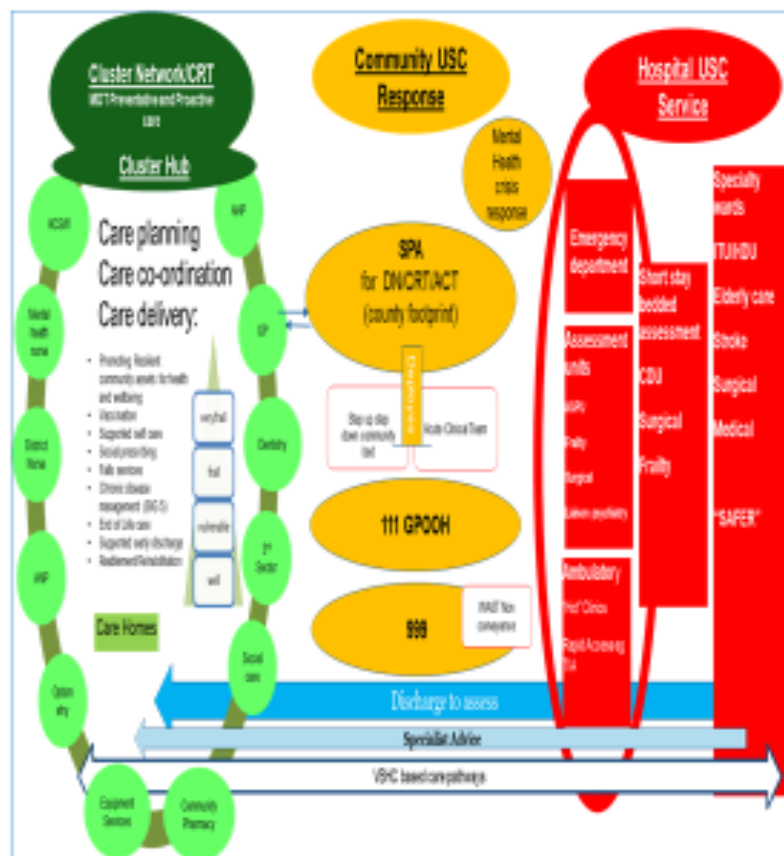
Fe glywsom yn ystod ein hymgyngoriadau am yr angen i wella'r wybodaeth a'r cyngor sydd ar gael ynghylch pryd a ble y gellir cyrchu gwasanaethau, ac i wella mynediad bob dydd o'r wythnos at ofal heb ei drefnu mewn gwasanaethau yn y gymuned. Mae'n bosibl cynllunio a darparu llawer o'r gwasanaethau hyn mewn **clystyrau neu grwpiau o glystyrau**.

Pan fydd angen gofal brys mewn ysbyty, ein nod yw ymateb yn gyflym gan asesu anghenion y claf a gweithio 'yn well ar y cyd' at gydlunu ein hadnoddau a'n sgiliau.

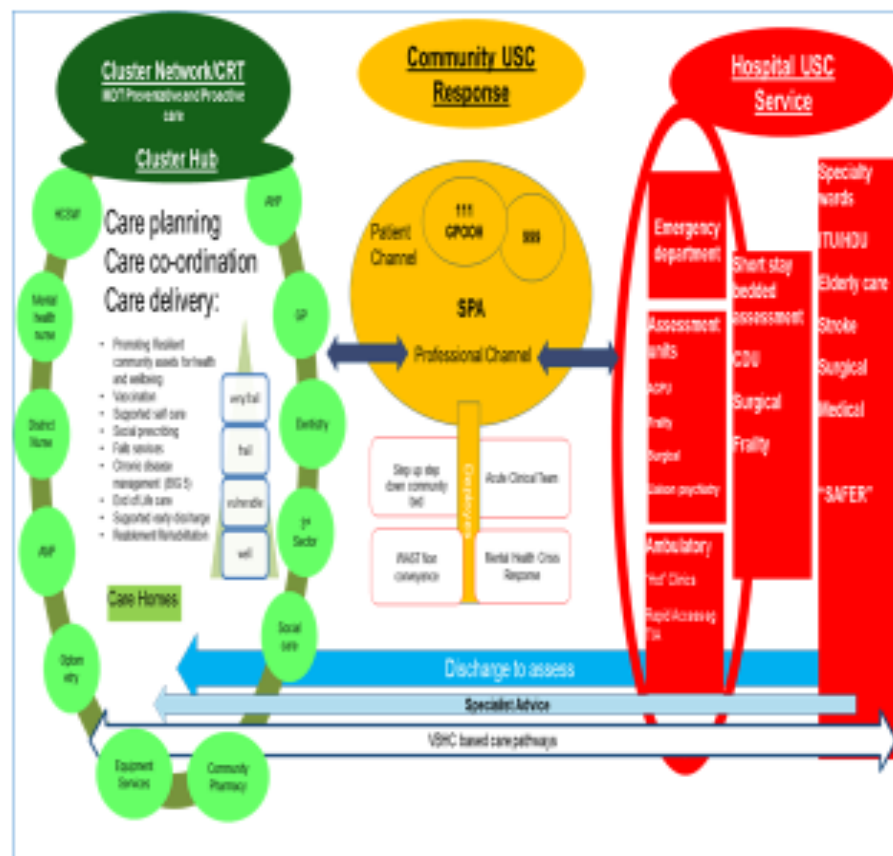
Lle mae cleifion a'u teuluoedd yn cynllunio at ofal diwedd oes, fe wnawn yn siŵr ein bod ni wedi deall a chyfathrebu eu dymuniadau a gweithredu yn unol â nhw gyda golwg ar osgoi derbyniadau brys i'r ysbyty os mai dymuniad y claf oedd aros gartref gyda'r teulu.

Mae'r delweddau isod o gyflwr presennol a dyfodol y system drefnu gofal heb ei drefnu'n ffrwyth i'r gwaith a gyflawnwyd gan y clinigwyr a'r rhanddeiliaid a gymerodd ran yn y Grŵp Ail-ddylunio Gofal Heb Ei Drefnu.

Unscheduled Care : Current State

Unscheduled Care : Future State

GOFAL HEB EI DREFNU : Yr hyn a wnawn ni

Mae gofal heb ei drefnu sy'n effeithiol yn dechrau gartref wrth i bobl deimlo'n hyderus ynghylch pryd mae angen gofal brys a ble y gellir cael hyd iddo. Mae ein hargymhellion ar gyfer Clystyrau Integredig, Un Mynedbwynt a Model Noddfa, a ddisgrifir yn yr adrannau ar iechyd y boblogaeth, iechyd pobl hŷn ac iechyd meddwl er enghraifft, yn rhan o'n dynesiad ni at wella ansawdd ac argaeledd gwybodaeth am ofal brys a gwasanaethau i gleifion, gofawyr, teuluoedd a chymunedau.

Bydd yr ymrwymadau a ddisgrifir gennym yn yr adrannau hyn, i ddarparu gwasanaethau sydd wedi'u hintegreiddio'n well, gan gynnwys ar gyfer iechyd corff a meddwl, yn gwneud mwy byth i wella'r ffordd yr ydym yn rheoli gofal er lles pobl ac i rwystro argyfyngau rhag ymddangos.

UNED ASESU MEDDYGOL ACÍWT

Fe gynlluniwn ni gyfres o newidiadau sylweddol yn y gwasanaethau presennol ar draws ein safleoedd i gyd i'n galluogi ni, yn y pendraw, i ddarparu **un uned asesu meddygol** yn Ysbyty Treforys. Bydd yr uned hon yn gweithredu ochr yn ochr â'r adran argyfwng gan sicrhau y bydd y rhai sydd â salwch dybryd yn cael eu harchwilio ac yn derbyn triniaeth heb oedi gan aelodau staff sydd ag adnoddau priodol.

Bydd sefydlu uned asesu meddygol sengl yn gweddnewid ein system ar gyfer gofal heb ei drefnu, gan ddarparu un mynedbwynt ar gyfer **asesu cyflym, archwilio, derbyn i'r ysbyty a thrin** ar gyfer anhwylderau sy'n bygwth bywyd, a hynny heb oedi. Bydd y newid hwn yn gofyn cryn dipyn o waith cynllunio gyda'n cleifion, y staff a chydweithwyr o sefydliadau partnerol, gan gynnwys Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwlans Cymru. Bydd angen ymgysylltu ac ymgynghori â'r cyhoedd o bosibl os ydym am i hyn fynd yn ei flaen.

Bydd datblygu **cynllun y newid sylweddol** yn gofyn cryn ymgysylltu ag aelodau staff a'n partneriaid; rhoi ystyriaeth i Gynllun Gwasanaethau Clinigol Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda ynghylch yr effaith ar Ysbyty Treforys; asesiad o'r effaith ddichonol ar

gydraddoldeb i grwpiau â nodweddion allweddol; ymgynghoriadau â'r staff a'r cyhoedd, ac efallai hefyd adnoddau cyfalaf.

Ein nod yw creu cynllun dros newid sylweddol ar gyfer gwasanaethau gofal heb ei drefnu ar draws ein safleoedd i gyd er mwyn hyrwyddo'r broses bontio at sefydlu mynediad aciwt sengl yn Ysbyty Treforys. Fe danategir hyn drwy ddarparu gwerth da ar gyfer ein cleifion, gan optimeiddio eu deilliannau yn unol â meincnodau cenedlaethol o ran arferion gorau ac ymlyniad wrth gynlluniau cyfalaf cyfredol, megis y rhai ar gyfer y ffordd fynediad newydd i Ysbyty Treforys.

AIL-DDYLUNIO'R LLWYBR STRÔC A SEFYDLU UNED STRÔC TRA ACÍWT NEWYDD

Fe barhawn ni i ddatblygu ymyriadau **atal strôc** ac i godi ymwybyddiaeth y cyhoedd ohonynt. Maent yn cynnwys er enghraifft cadw'ch calon mewn cyflwr iach. Fe barhawn hefyd i sicrhau bod **therapi gwrth-geulo** ar gael ledled y gwasanaethau sylfaenol i gyd ar gyfer cleifion sydd â ffibriliad atriadd. Fe ddarparwn ni wasanaethau ar lefel y **clystyrau** os nad yw practisiau mewn sefyllfa i'w cynnig ar lefel leol.

Fe ddatblygwn ni gynnig gofal iechyd sy'n seiliedig ar werthoedd i ddarparu gwasanaethau **Rhyddhau Adref Gyda Chymorth** ar gyfer cleifion strôc, gan asesu effeithiolrwydd y gwasanaethau adsefydlu a'r gofal presennol i gleifion preswyl cyn mynd ati i sefydlu model gofal newydd.

Mewn achosion lle mae cleifion wedi dioddef strôc fe sicrhawn eu bod wedi cael eu hasesu'n glinigol gan staff arbenigol mewn **Uned Gwasanaethau Tra Acíwt** yn Ysbyty Treforys, a fydd yn darparu gwasanaethau ar gyfer trigolion De Orllewin Cymru. Bydd yr uned hon yn darparu asesiadau clinigol arbenigol 24 awr y dydd gydol yr wythnos am hyd at 72 awr ar ôl i'r claf ddod i mewn i'r ysbyty, gan gynnwys delweddu cyflym a thrombolysis mewnwythiennol.

Ar ôl iddynt gael eu rhyddhau adref o'r ysbyty fe gynigir i gleifion ofal dilynol **Byw Ar Ôl Strôc** a fydd yn cynnwys cymorth digidol, arolygon ôl-strôc, gwasanaethau cyfathrebu a chefnogaeth emosiynol, yn ogystal â phroses adsefydlu seiliedig ar ymarfer corff. Bydd y gwasanaethau hyn yn helpu i wella deilliannau i gleifion sydd wedi cael strôc, ynghyd ag ansawdd eu bywydau.

Fe ganlynwn ni arni â'n rhaglen ail-ddylunio'r gweithlu yn ôl yr adnoddau sydd ar gael, gan ddibynnu ar egwyddorion Gofal Iechyd Darbodus i ehangu **gwasanaethau 7 diwrnod yr wythnos** ar draws ein safleoedd allweddol.

Er mwyn cyflawni'r newidiadau hyn, fe gydweithiwn ni'n rhanbarthol â Bwrdd Iechyd Hywel Dda, yr Uned Gyflawni Genedlaethol, Prifysgol Abertawe trwy ARCH a'r Ymddiriedolaeth Ambiwlans i fodelu'r gwasanaeth fydd ei angen a'r opsiynau o ran staffio.

GOFAL DIWEDD OES

Fe sicrhawn ni, lle bo'n briodol, fod cleifion a'u teuluoedd yn cael y cyfle i drafod eu meddyliau ac i ddatblygu cynllun diamwys yng nghyswllt eu harchwiliadau a'u triniaeth yn y dyfodol, a bod y cynllun hwn yn cael ei arolygu'n rheolaidd.

Fe ymdrechwn ni wedyn i sicrhau mai dim ond yr ymyriadau hynny y mae'r claf a'i berthnasau wedi cytuno iddynt, ac a fyddai hefyd yn fuddiol i'r claf, a fydd yn cael eu cyflawni. Fe geisiwn sicrhau pryd bynnag y bo modd fod cleifion yn cael y cyfle i farw'n gysurus yn eu cartref eu hunain os mai dyna eu dymuniad. Bydd hyn yn cynnwys cydweithio'n glòs â **chartrefi gofal** at hyrwyddo datblygu eu sgiliau o ran asesu a chynllunio'r angen i uwchgyfeirio gofal.

*Gweler ein huchelgeisiau ar gyfer **iechyd y boblogaeth, gofal wedi'i drefnu, pobl hŷn, canser ac iechyd meddwl a fydd yn cyfrannu hefyd at gyflawni ein Huchelgais ar gyfer Gofal Heb Ei Drefnu.***

5. MAMOLAETH, PLANT A PHOBL IFANC : Ein Huchelgais

Ym mis Rhagfyr 2018 fe aethom ati i ddiweddarau ac ail-lansio ein Cynllun Mamolaeth. Yn unol â hyn ac â'n Prosbectws ARCH presennol a'n Strategaethau ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, ein bwriad strategol dros y blynyddoedd nesaf hyn yw dechrau trosglwyddo obstetreg a gofal newyddenedigol (yn ogystal â gwasanaethau gynecolegol brys) i Ysbyty Treforys. Ond fe barhawn ni yn y cyfamser i ddarparu gofal newyddenedigol a mamolaethol o safon uchel yn Ysbyty Singleton.

Gwyddom fod angen i'r fam fod yn iach os ydym am i'r baban gael dechrau iach i'w fywyd. Mae gwasanaethau mamolaeth yn hanfodol bwysig i iechyd y fam a'i baban a'r gymdeithas y maent yn byw ynddi.

Mae ein huchelgais ar gyfer gwasanaethau mamolaethau'n canolbwyntio ar weithio 'yn well ar y cyd' gyda menywod, eu teuluoedd a'n partneriaid er mwyn hyrwyddo'n rhagweithiol ofal a chynghor ar yr **'adeg gywir, gyda'r person cywir, yn y lle cywir'** at roi i blant y dechrau gorau mewn bywyd. Mae hyn yn cynnwys cefnogi egwyddor **'fy nghartref i'n gyntaf'** i gynorthwyo mwy o fenywod i eni eu babanod gartref neu'n agos i'w cartref yn hytrach na mewn ward esgor obstetrig.

Yn 2018 fe lansiwyd ein Siarter i Blant a chymeradwyodd y Bwrdd ein huchelgeisiau ar gyfer plant a phobl ifanc a osodid yn ein Strategaeth i Blant a Phobl Ifanc, sydd â'r nod o sicrhau bod ein plant yn ddiogel, yn iach ac yn gallu mwynhau bywyd a thyfu gan fwynhau llesiant economaidd a gwneud cyfraniad cadarnhaol.

Gwyddom fod gofalu am blant yn gyfrifoldeb i bob un ohonom yn y system ofal, wrth inni weithio gyda'n gilydd fel **'un system'** i gadw plant yn ddogel, yn iach ac yn gallu datblygu hyd eithaf ei potensial. Mae hyn yn cynnwys gweithio 'yn well ar y cyd' dros lesiant meddyliol, cymdeithasol, economaidd a chorfforol plant a gofalu amdanynt artref neu mor agos â phosibl at **'fy nghartref yn gyntaf'** lle bynnag y bo hyn yn ddiogel. Fe hyrwyddir hyn gan fentrau **clwstwr** i leihau digwyddiadau niweidiol yn ystod plentyndod, ac i wella datblygiad yn y blynyddoedd cynnar.

MAMOLAETH, PLANT A PHOBL IFANC : Yr hyn a wnawn ni

CYFLAWNI EIN CYNLLUN MAMOLAETH : Cynorthwyo babanod trwy ddechrau iach mewn bywyd

Bydd Ysbyty Singleton yn agor **Uned Gofal Bontio** newydd lle y cynorthwyir mamau a thadau i ofalu am eu babanod yn annibynnol, er y bydd bydwagedd proffesiynol a staff mamolaeth wrth law bob awr o'r dydd a'r nos. Bydd hyn yn sicrhau bod babanod yn derbyn cymorth ychwanegol os bydd rhaid, hyd yn oed os nad oes angen gofal newyddenedigol dwys arnynt.

Bydd ein staff mamolaeth yn darparu gwasanaeth **monitro ffetws** newydd gan wirio cyflymder calon y babanod yn ystod yr esgor a'r enedigaeth ac ymateb yn ddioed wrth reoli unrhyw arwyddion arwyddocaol o drafferth.

Bydd ein Bydwagedd yn cynyddu nifer yr **archwiliadau ar fabanod newydd eu geni dan arweiniad bydwraig** a ddarperir, gan gydweithio'n glòs â mamau a'u teulu i nodi testunau pryder yn gynnar a sicrhau bod babanod yn cael dechrau iach i'w bywyd.

Trwy gydweithio'n glòs ag iechyd cyhoeddus a phartneriaid allweddol eraill, fe gynorthwywn ni ragor o fenywod i aros mor iach â phosibl yn ystod eu mamolaeth, gan roi sylw arbennig at eu helpu i gynnal **pwysau iachus a rhoi'r gorau i ysmegu**.

Fe gynigiwn ni i fwy o fenywod y cyfle i ddechrau eu **hesgoriad gartref neu'n agos at eu cartref** yn hytrach na mewn ward esgor obstetrig.

Trwy gydweithio'n glòs â'n cydweithwyr mewn iechyd meddwl, y trydydd sector a'r gwasanaethau cymunedol fe gynyddwn ni'r lefel o gefnogaeth a ddarperir i gynnal **llesiant emosiynol** menywod a'u babanod pan fydd ei hangen.

Gan weithio gydag awdurdodau lleol fe ddarparwn ni **gymorth ychwanegol yn ystod mamolaeth** i'r teuluoedd hynny ag

anghenion uwch sy'n dioddef effeithiau anghydraddoldebau o ran iechyd.

CYFLAWNI EIN STRATEGAETH AR GYFER PLANT A PHOBL IFANC : Hyrwyddo plentyndod iachus, diogel a rhwyddfynediad at wasanaethau

Bydd staff y gwasanaethau plant yn cydweithio'n glòs â'u cydweithwyr mewn gofal sylfaenol a chymunedol at ddatblygu ein **Canolfannau Iechyd Gwell** yn Abertawe a Chastell Nedd Port Talbot er mwyn sicrhau bod gan y Gwasanaethau i Blant a Phobl Ifanc le a rôl sefydlog yn y canolfannau hyn a bod ein Siarter i Blant yn tanategu eu gwaith. Ochr yn ochr â'r canolfannau fe ddefnyddiwn ni **glystyrau** fel sylfaen ar gyfer dylunio a darparu gwasanaethau lle gellir gwneud hyn yn ddiogel ac yr ychwanegir gwerth at ddeilliannau cleifion.

Rydym yn ymwybodol oherwydd ein gwaith ymgysylltu y gall dysgu sut a ble i gyrchu Gwasanaethau Plant beri dryswch i rieni a theuluoedd. Bydd Ysbyty Treforys yn cynnal arolwg ymarferoldeb ynghylch sefydlu **myneddwynt sengl** at wasanaethau pediatrig yn Ysbyty Treforys.

Byddwn yn asesu ein gwasanaethau pediatrig presennol, gan ddefnyddio pecyn cymorth safonau ansawdd Cymdeithas Iechyd Plant Cymunedol Prydain, cyn pennu gwaelodlin ar gyfer datblygu model gwasanaeth cynaliadwy yn y dyfodol ar gyfer **gwasanaethau pediatrig cymunedol** ynghyd â chynllun darpariaeth i'w roi ar waith.

Bydd ein tîm **Niwroddatblygiad** yn datblygu model gofal newydd i ganoli'r gwasanaethau hyn i blant a phobl ifanc a gwella mynediad atynt.

GWASANAETHAU RHANBARTHOL I FENYWOD A PHLANT

Byddwn yn cydweithio'n glòs â'r rhai sydd wedi dioddef ymosodiadau rhywiol a threisio, yr heddlu a'n cydweithwyr yn y trydydd

sector at gytuno a darparu model gwasanaeth cynaliadwy i sefydlu **Canolfan Ymosod Rhywiol a Threisio** ar draws De Orllewin Cymru.

Fe barheir i ddatblygu **Gwasanaethau Iechyd Meddwl Amenedigaethol** ar gyfer menywod a babanod ar draws De Orllewin Cymru yn unol â blaenoriaethau cynllunio Llywodraeth Cymru.

Ar y cyd â'n cydweithwyr ni ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda fe arolygwn ni gyfleoedd i ddatblygu **dynesiadau rhanbarthol** at wella iechyd menywod a phlant, gan gynnwys rhwyddfynediad amserol at ofal arbenigol a chanoli gwasanaethau newyddenedigol a mamolaeth.

*Gweler ein huchelgeisiau ar gyfer **iechyd y boblogaeth ac iechyd meddwl** sydd hefyd yn cyfrannu at gyflawni ein huchelgais yng nghyswllt mamolaeth, plant a phobl ifanc.*

6. IECHYD MEDDWL AC ANABLEDDAU DYSGU : Ein Huchelgais

Ein huchelgais o ran gwella llesiant emosiynol a meddyliol ein poblogaeth yw cynyddu ei hannibyniaeth hyd yr eithaf trwy gyfrwng model seiliedig ar gryfderau sy'n hyrwyddo dewis a chyfrifoldeb, gan weithio ochr yn ochr â phobl a theuluoedd yn y gymuned neu yn **'Fy Nghartref i'n Gyntaf'**, lle bydd gofal yn yr ysbyty'n eithriad yn hytrach na'r sefyllfa arferol. Fe ddefnyddiwn ni **glystyrau** fel canolbwyntiau ar gyfer datblygu a darparu gwasanaethau lle bo hyn yn ddiogel, a lle bo'n ychwanegu gwerth at ddeilliannau cleifion.

Ein nod yw cynnig cefnogaeth effeithiol i rai o'r unigolion hynny yn ein gymdeithas sydd fwyaf agored i niwed a mwyaf eu lefelau amddifadedd, y gwyddys eu bod yn dlotach na'r boblogaeth gyffredinol oherwydd y tebygrwydd uwch eu bod yn byw gyda thlodi, deiet gwael, llai o ymarfer corff a defnydd uwch o dybaco, alcohol a/neu sylweddau anghyfreithlon. Ar ben hyn mae pobl â salwch meddwl neu anableddau dysgu dybryd hwythau'n dioddef anghydraddoldebau sylweddol o ran iechyd, a hynny yn aml o ganlyniad i'r anawsterau y maent yn eu hwynebu wrth gael mynediad at ofal iechyd priodol ac amserol.

Ein huchelgais yw darparu gwasanaethau sy'n lleihau gymaint ag y gellir y rhwystrau hyn rhag iechyd meddyliol a chorfforol da drwy gynorthwyo pobl yn uniongyrchol i gyrchu **'y gofal cywir, gan y person cywir, ar yr adeg gywir'** gan sicrhau ein bod yn gwneud addasiadau rhesymol yn ein ffordd o ddarparu gwasanaethau iechyd fel y bydd gan bawb fynediad a deilliannau cyfartal.

Mae'r gallu i wireddu ein huchelgeisiau'n dibynnu ar ein gallu i weithio fel **'un system'** gan gyd-gomisiynu yn effeithiol a gweithio **'yn well ar y cyd'** ag awdurdodau lleol, pobl sydd wedi byw drwy brofiadau, gofalmwr, y gwasanaethau cyhoeddus eraill a'r trydydd sector.

IECHYD MEDDWL AC ANABLEDDAU DYSGU : Yr hyn a wnawn ni

DARPARU'R FFRAMWAITH STRATEGOL AR GYFER IECHYD MEDDWL OEDOLION

Mae Iechyd Meddwl, ynghyd â'r gwasanaethau a ddarperir i gynorthwyo pobl, wedi dod yn fwyfwy pwysig dros y blynyddoedd diwethaf hyn, wrth i ymwybyddiaeth o'r problemau a'r angen am gyngor neu gymorth gynyddu. Gyda golwg ar ymateb yn well i'r amgylchiadau newidiol hyn, mae'r gwasanaethau **iechyd a gofal cymdeithasol** yn cydnabod bod yn rhaid inni ail-ddylunio ein gwasanaethau os ydym am gefnogi pobl yn fwy effeithiol.

Rydym wedi gweithio ar y cyd â phobl sydd wedi byw drwy brofiadau o broblemau ynghylch iechyd meddwl, gofalmwyr ac awdurdodau lleol at gytuno ar **Fframwaith Strategol** ar gyfer iechyd meddwl oedolion sy'n cynnig cyfeiriad diamwys i'w ddilyn fel y gallwn ehangu a gwella argaeledd gwasanaethau ar draws iechyd a gofal cymdeithasol er mwyn cwrdd ag anghenion rhychwant eang o unigolion. Mewn ystod o feysydd megis **adeiladu gwydnwch ar lefel y gymuned**, mynd i'r afael ag anawsterau lefel isel o ran **llesiant** neu **unigedd**, a gwella estyniad y **gwasanaethau arbenigol** a fydd ar gael i bobl sydd â'r anghenion mwyaf cymhleth, mae'r fframwaith strategol yn gosod y sylfeini ar gyfer newidiadau dros y blynyddoedd sy'n dod.

Caiff **cynllun rhoi ar waith** ei gytuno ar gyfer y tymor hir gan y Bwrdd Llesiant ac Iechyd Meddwl aml-asiantaethol gyda phwyslais yn 2019/20 ar:

- Ddatblygu **Timau Iechyd Meddwl Cymunedol**, gan sicrhau bod yr holl elfennau angenreidiol yn eu lle ar gyfer gwasanaethau cymunedol, gan gynnwys mewnbwn ynghylch rheoli moddion.
- Sicrhau bod argaeledd **cymorth lefel isel** yn cynyddu a'i fod yn cael ei ddarparu mewn modd anwaradwyddus sy'n gadael i bobl sy'n byw gyda thralod meddyliol ac emosiynol gyrraedd eu potensial llawn.
- Cynllunio ar sail yr un 'ôl troed' rhwng gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol, â'r **Clystyrau Integredig** fel uned sylfaenol.
- Moderneiddio **Gwasanaethau Dydd** ac arolygu argaeledd **gwasanaethau galw i mewn**.
- Parhau i ddatblygu'r ymateb i sefyllfaoedd argyfyngus ar gyfer pobl sy'n delio â straen, trwy sefydlu **model noddfa**.

- Datblygu Achos Busnes Gofal Aciwt i Oedolion dros adnewyddu'r **ystad anaddas i'w diben** a ddefnyddir o hyd yn Ysbyty Cefn Coed fel rhan o'r system ddarparu gwasanaethau. (Blwyddyn 1 - Achos Amlinellol Strategol; Blynnyddoedd 2 a 3 - Achos Busnes Amlinellol; Achos Busnes Llawn a dechrau'r gwaith).
- Rhoi gwasanaeth cynaliadwy ar waith i ddarparu **therapiau seicolegol** tra dwys yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru ac i gwrdd â'r targed mynediad newydd o 26 wythnos (Blwyddyn 1 – recriwtio at rolau newydd, model fesul cam ail-ddyluniedig o ofal a llwybr).
- Parhau i ddatblygu **Gwasanaethau Iechyd Meddwl Amenedigol** ar gyfer mamau a babanod ar raddfa ranbarthol ar draws De Orllewin Cymru.
- Opsiynau ar gyfer rhoi **gwasanaeth diogel penodedig i fenywod** ar waith fel rhan o lwybr iechyd meddwl ar gyfer menywod (Blwyddyn 1 – darpariaeth diogeddysel i fenywod).
- Ail-ystyried y model gwasanaeth ar gyfer **Gofal Iechyd Meddwl Preswyl i Bobl Hŷn** gyda'r Awdurdodau Lleol.

CYTUNO A DARPARU FFRAMWAITH AR GYFER GWELLA GWASANAETHAU DEMENTIA

Mae newidiadau demograffig yn ein cymdeithas yn golygu bod y ganran o'r boblogaeth sydd dros 65 oed yn parhau i gynyddu; mae hyn yn golygu bod nifer y bobl sy'n byw gyda dementia yn cynyddu hefyd.

Rydym yn gweithio ochr yn ochr â'r gwasanaethau cyhoeddus eraill at gynllunio ar gyfer rhoi Cynllun Gweithredu Strategaeth Dementia Genedlaethol Llywodraeth Cymru ar waith. Nodau allweddol y Gwasanaethau Iechyd yw gwella'r broses o **adnabod** dementia; lleihau'r amser rhwng **atgyfeirio** a **diagnosis**, a **chynorthwyo** unigolion a theuluoedd i fyw yn dda gyda dementia. Byddwn yn edrych, ynghyd â'n partneriaid, ar ddatblygiad y gweithlu i hyrwyddo hyn yn unol â Gwaith da, fframwaith dysgu a datblygu yng nghyswllt dementia i Gymru.

Byddwn yn gweithio yng **Ngrŵp Dementia Bae'r Gorllewin** i ddiffinio sut i ddefnyddio cyllid â'r nod o ddatblygu cymunedau a gwasanaethau 'cyfeillgar i ddementia' ar gyfer 2019/20. Bydd hyn yn cynnwys cefnogi gwaith ar ddatblygu **Llwybr Integredig i Bobl Hŷn** a fydd yn arwain at greu llwybrau clinigol cliriach a gwybodaeth well am gyrchu gwasanaethau.

CYTUNO A DARPARU FFRAMWAITH I WELLA GWASANAETH ANABLEDDAU DYSGU

Mae'r Bwrdd Iechyd yn darparu gwasanaethau arbenigol ym maes anableddau dysgu ar gyfer tri Bwrdd Iechyd arall yng Nghymru, ac rydym wedi cydwethio â hwy at ddatblygu **asesiad o anghenion o ran iechyd** sy'n berthnasol i Anableddau Dysgu'n benodol yn ogystal â safbwynt cyffredin ar gomisiynu a fydd yn sylfaen i gynllun moderneiddio y bydd angen ei gwblhau mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol ar gyfer Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf, Caerdydd, Bro Morgannwg, Penybont ar Ogwr, Castell Nedd Port Talbot ac Abertawe.

Mae'r asesiadau o'r boblogaeth ac o anghenion o ran iechyd yn tystio'n glir i'r **galw cynyddol** am wasanaethau Anableddau Dysgu, ac nid yw'r model gwasanaeth cyfredol mewn sefyllfa bellach i gwrdd ag anghenion newidiol y boblogaeth, wrth i gyfran sylweddol o bobl gael eu rhoi mewn lleoliadau gofal preifat sydd weithiau filltiroedd lawer o'u teuluoedd, gan amharu ar fywyd teuluol a thynnu pobl allan o rwydweithiau cymorth eu cymuned leol.

Yn ogystal, gall y lleoliadau hyn fod yn gostus iawn, gan roi pwysedd sylweddol ar adnoddau'r awdurdod lleol a'r GIG. **Ar y cyd** â'n partneriaid ar draws y tri Bwrdd Iechyd, ein bwriad yw:-

- Cytuno ar gyd-ddatganiad ar ein bwriad comisiynu yng nghyswllt anableddau dysgu, a sefydlu **fframwaith strategol cyffredin** rhwng y tri Bwrdd Iechyd a'r saith Awdurdod Lleol;
- Datblygu a chytuno cynnig **aml-asiantaethol** o blaid gwednewid gwasanaethau Anableddau Dysgu, seiliedig ar y rhaglen gwella bywydau Cymru Gyfan yng nghyswllt Anableddau Dysgu, i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru i ennyn ei chefnogaeth;
- Cynnal trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ynghylch y posibilrwydd o sicrhau cyllid pontio ar gyfer rhaglen newid i fuddsoddi mewn ehangu cymunedol er mwyn hwyluso newidiadau ledled y system gwasanaethau **iechyd a gofal cymdeithasol**;
- Ad-drefnu ystad anableddau dysgu'r GIG dros y tymor hir â'r nod o leihau nifer yr unedau preswyl bach ynysedig trwy **ddod ag unedau ynghyd** yn unol ag anghenion y boblogaeth.

Gweler ein huchelgeisiau ar gyfer **iechyd y boblogaeth, pobl hŷn, mamolaeth, plant a phobl ifanc** sydd hefyd yn cyfrannau at gyflawni ein huchelgais ar gyfer iechyd meddwl ac anableddau dysgu.

7. CANCER : Ein Huchelgais

Yn 2018 cyhoeddasom y Strategaeth Cancer Anllawdriniaethol ar gyfer De Orllewin Cymru, gan egluro ein huchelgais i **“ddarparu’r gofal cancer gorau posibl ar gyfer pobl De Orllewin Cymru”** ac i barhau i ddatblygu Canolfan Ganser De Orllewin Cymru, a fydd yn symud i Ysbyty Treforys.

Ein bwriad strategol, mewn cydweithrediad â’n partneriaid ARCH, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a Phrifysgol Abertawe, yw datblygu Canolfan Ranbarthol Rhagoriaeth ar gyfer y Canolbarth a’r De Orllewin, Labordy Patholeg Gellog a Labordy Imiwnoleg Ddiagnostig Rhanbarthol yn Ysbyty Treforys. Mae’r argymhellion yn cynnwys sefydlu Canolfan Uwch Therapi a Thriniaeth i hyrwyddo therapi celloedd a genau yn y dyfodol, a hybu ein cyfle unigryw i fod yn rheng flaen gwaith ymchwil i therapïau ar gyfer cleifion ag anhwylderau heriol.

Ein huchelgais yw darparu’r gofal cancer gorau posibl ar gyfer pobl De Orllewin Cymru, gan wella deilliannau cleifion, ansawdd eu bywyd a gofal ar ddiwedd eu hoes trwy gyflawni chwech amcan craidd:

1. Atal neu ganfod cancer yn gynharach
2. Gwellu ansawdd ac argaeledd gwybodaeth
3. Darparu triniaeth gyflym ac effeithiol at ganser
4. Cwrdd ag anghenion pobl trwy ddarparu gofal sy’n canoli ar yr unigolyn
5. Darparu gofal diwedd oes o safon uchel
6. Gwellu rhwyddfynediad a chyfleoedd i gleifion gymryd rhan mewn ymchwil i ganser.

Ein nod yw darparu gofal effeithiol ac effeithlon yn yr amgylchiadau mwyaf priodol, lle bydd cleifion yn teimlo’n ddiogel ac yn hyderus eu bod yn derbyn gofal da. Dymunwn weld pobl De Orllewin Cymru’n cael deilliannau cancer sydd yn gyfwerth â’r rhai a ddisgwylir gan boblogaethau tebyg yng ngwledydd Prydain a gweddill Ewrop, ac yn derbyn y triniaethau gorau, seiliedig ar dystiolaeth, ar bob lefel, a hynny mewn modd priodol ac amserol.

Comisiynu gwasanaethau’n ddarbodus ar sail yr angen, gan gynyddu’r pwyslais ar atal, canfod yn gynnar, a’r rhyngwyneb rhwng

gofal sylfaenol ac eilaidd; datblygu modelau gofal newydd gyda'n partneriaid er mwyn lleihau cancer a'i atal, a darparu triniaethau sy'n gwella deilliannau. Mae hyn yn cynnwys cynnig cefnogaeth well i'r rhai sy'n byw gyda chanser a'r tu draw iddo.

Mae hyn yn golygu dinasyddion a chlinigwyr yn gweithio gyda'i gilydd i wneud penderfyniadau ynghylch newid gwasanaethau neu lwybrau i sicrhau eu bod yn hyrwyddo'r deilliannau a'r profiad gorau ac yn darparu gofal diogel, trugarog, yn y lleoliad mwyaf priodol, sy'n bodloni safonau cenedlaethol cytunedig, sydd gystal ag y gall fod, ac sy'n creu gwasanaethau cancer sy'n addas ar gyfer y dyfodol.

I gyflawni ein huchelgais fe weithiwn ni fel '**un system ganser**' gan ddarparu mynediad amserol at '**y gofal cywir, gan y person cywir, ar yr adeg gywir**' a gweithio '**yn well ar y cyd**' â chleifion, eu teuluoedd, partneriaid mewn gofal sylfaenol ac eilaidd ac yn y trydydd sector at wireddu ein chwe nod ar gyfer gwasanaethau cancer. Fe ddefnyddiwn ni **glystyrau** fel sylfaen ar gyfer dylunio a darparu gwasanaethau lle gellir ei wneud yn ddiogel a lle bo'n ychwanegu gwerth at ddeilliannau'r claf.

Mae rhoi'r llwybr sengl cenedlaethol ar gyfer cancer ar waith yn lleol yn rhoi cyfle inni i weddnewid ein ffordd o ddarparu gwasanaethau cancer. Bydd hyn nid yn unig yn ein helpu ni i wella deilliannau er lles ein cleifion ond hefyd yn gwella'r profiad y mae ein cleifion yn ei gael o'u gofal.

CANSER: Yr hyn a wnawn ni

CANOLFAN DDIAGNOSIO CYFLYM

Rydym wedi treialu Canolfan Ddiagnosisio Cynnar yn barod ac yn fwy diweddar, ar sail llwyddiant y model a'i gyfraniad buddiol at weithredu llwybr cancer sengl, rydym wedi sicrhau cyllid oddi wrth Rwydwaith Cancer Cymru i estyn y cysyniad. Byddwn yn datblygu ac yn ymwreiddio'r model hwn fel rhan o'r broses o raddol roi ar waith ein llwybr cancer sengl.

RHOI'R LLWYBR CANCER SENGL AR WAITH

At ei gilydd, mae cleifion yn cael profiad da wrth ddefnyddio'r gwasanaethau cancer yng Nghymru, ond mae'r cyfraddau goroesi'n wael o'n cymharu ni â gwledydd eraill â lefelau datblygiad tebyg. Mae tystiolaeth yn dangos mai trwy ddiagnosis cynnar y llwyddir i gyrraedd deilliannau gwell i gleifion cancer ar lefel yr unigolyn a'r boblogaeth gyfan. Mae angen inni ddarparu mynediad cyflymach a mwy agored at brofion diagnostig a thriniaeth.

Mae'r Llwybr Cancer Sengl yn rhoi pwyslais arbennig ar amserau aros, a bydd yn effeithio'n sylweddol ar yr ymdrechion i ganfod cancer yn gynharach.

Rydym wedi dysgu gan gleifion cancer fod arnynt eisiau cefnogaeth gorfforol, emosiynol a chymdeithasol, ynghyd â chynghor clir ynghylch yr hyn y dylent ei ddisgwyl wrth iddynt dderbyn profion diagnostig a thriniaeth.

Fe sefydlwn ni fecanweithiau **cyswllt** rheolaidd rhwng gofal sylfaenol ac arbenigol i sicrhau bod cleifion yn cael profiad pontio didor rhwng gofal eilaidd a gofal sylfaenol, gan gynnwys cymorth gan y gwasanaethau fferyllol a rheoli moddion.

Fe atgyfnerthwn ein dynesiad at **nyrsio cancer** yn sylweddol ar draws Abertawe a Chastell Nedd Port Talbot trwy ddatblygu rôl y

Nyrsys Clinigol Arbenigol i hybu rhagoriaeth mewn safonau gweithredu mewn practisiau a gwerthuso safonau seiliedig ar dystiolaeth sy'n canolbwyntio ar y claf. Os gosodwn ni ein cleifion wrth galon ein gofal drwy archwilio anghenion pob unigolyn, byddwn yn helpu cleifion i deimlo eu bod yn derbyn cefnogaeth gadarn, yn llwyr ymwybodol o'r hyn sy'n digwydd ac yn gallu rheoli effeithiau byw gyda ac ar ôl cancer.

Fel rhan o'n hymrwymiad ni i ddarparu **pecynnau adferiad** effeithiol, fe sicrhawn ni fod gweithiwr allweddol yn cael ei benodi ar gyfer 100% o'r bobl sy'n cael diagnosis o ganser yn Abertawe neu Gastell Nedd Port Talbot. Bydd y gweithiwr allweddol yn nodi anghenion personol y claf gan sicrhau bod gwybodaeth brydlon a mynegbostio ar gael, a'i fod yn cael ei gyfeirio ymlaen at dimau iechyd a gofal cymdeithasol ehangach. Fe ddefnyddiwn ni **glystyrau** fel sylfaen ar gyfer dylunio a darparu gwasanaethau lle gellir ei wneud yn ddiogel a lle bo'n ychwanegu gwerth at ddeilliannau'r claf.

Fe gymerwn ni ran mewn **cyfleoedd ymchwilio** rhyngwladol arloesol gan gynnwys treialu therapïau genol a chellol.

GWEITHREDU MENTRAU ATAL CANSER YR YSGYFAINT A MESURAU CANLYNIADAU A ADRODDIR GAN Y CLAF

Fe roddwn ni'r rhaglen **Helpwch Fi i Roi'r Gorau Iddi** ar waith yn gyflawn, gan gynnwys datblygu ystod ehangach o opsiynau cefnogaeth, yn enwedig y rhai sy'n defnyddio technoleg i'r eithaf. Fe weithredwn ni i gynyddu'r gyfran o ysmygwyr sy'n ymwybodol mai rhoi'r gorau iddi gyda chymorth y GIG sy'n rhoi'r posibilïadau gorau o lwyddiant ac yn helpu gweithwyr proffesiynol iechyd i gynorthwyo ysmygwyr.

Ein nod yw sicrhau cynnydd bob blwyddyn yn y gyfran o **blant a phobl ifanc** sy'n rhydd o fwg.

Bydd Tîm Aml-ddisgyblaethol Cancer yr Ysgyfaint yn arolygu ac yn **ail-ddylunio'r llwybr ar gyfer cancer yr ysgyfaint**, ffyrdd o weithio a staffio gyda golwg ar gynyddu pob cyfle i wella diagnosis cynnar, profiad y claf a deilliannau.

Rydym wedi dechrau casglu **Mesurau Canlyniadau a Adroddir gan Gleifion** (PROMs) gwaelodlin yn un o'n clinigau cancer yr ysgyfaint. Dyma ein cyfle gorau i weithio gyda chleifion at gyd-gynhyrchu cynlluniau sy'n cyflawni'r deilliannau sydd fwyaf pwysig iddynt gan sicrhau ein bod yn darparu gwasanaethau sy'n cynnig 'gwerth' er lles ein cleifion. Fe gydweithiwn ni'n glôs â chleifion,

cydweithwyr o dimau cancer yr ysgyfaint ym Mwrdd Iechyd Hywel Dda a rhwydwaith cancer Cymru Gyfan gan anelu at estyn y casglu i gwmpasu PROMs dilynol a defnyddio'r data hyn i gynllunio gofal y claf a gwelliannau mewn gwasanaethau.

RHOI SGRINIADAU AR GYFER CANCER Y FRON A MESURAU CANLYNIADAU A ADRODDIR GAN Y CLAF AR WAITH

Fe weithiwn ni ochr yn ochr â'n partneriaid i hyrwyddo datblygiad systemau iechyd a gofal cynaliadwy a hygyrch sy'n canolbwyntio ar ataliaeth ac ymyriadau cynnar. Bydd hyn yn cynnwys pwyslais ar **sgrinio** cenedlaethol ar sail y boblogaeth gyfan ar gyfer Cancer y Fron, gan leihau amrywiadau ac anghydraddoldeb mewn gofal a, lle bo modd, hyrwyddo symud gofal yn agosach at gartref y claf.

Mae ein tîm Cancer y Fron yn anelu at gyrraedd y Safonau Gofal gorau posibl, a bydd yn dechrau casglu **Mesurau Canlyniadau a Adroddir gan Gleifion** gyda'r cleifion er mwyn sicrhau bod cynlluniau gofal y claf yn cael eu haddasu mewn modd a fydd yn darparu'r hyn sydd fwyaf pwysig i'w cleifion.

GWASANAETHAU CANCER RHANBARTHOL

Cyflawni'r ymrwymadau yn y Strategaeth Cancer Anllawdriniaethol, gan gynnwys datblygu a chyflawni cynlluniau manwl (gan gynnwys cynlluniau cyfalaf) gyda'n partneriaid ar gyfer datblygiad pellach Canolfan Cancer Anllawdriniaethol De Orllewin Cymru; cyd-leoli gwasanaethau Patholeg Gellol ac Imiwnoleg Ddiagnostig yn Ysbyty Treforys; cefnogaeth y Ganolfan Uwch Therapi a Thriniaeth i Therapi Cellol a Genol yn Ysbyty Treforys yn y dyfodol.

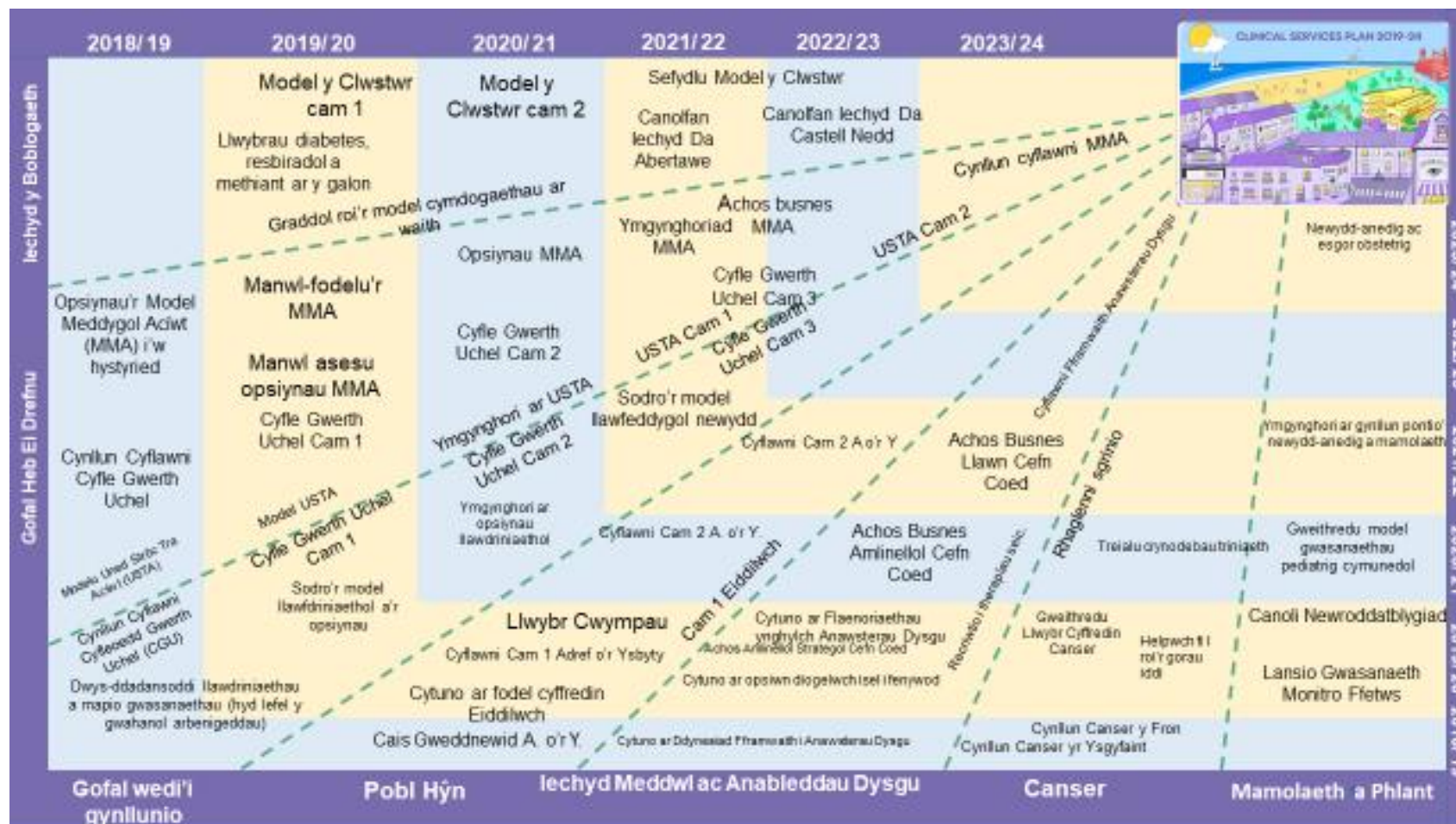
*Gweler ein huchelgeisiau ar gyfer **iechyd y boblogaeth a gofal wedi'i gynllunio** sy'n cyfrannu hefyd at gyflawni ein huchelgais ar gyfer cancer.*

4. CYFLAWNI EIN CYNLLUN

4.1 Ein Cynllun Cyflawni Pum Mlynedd

Rydym wedi gweithio gyda chydweithwyr clinigol at fapio ein llwybr critigol pum mlynedd dros newid. Mae hwn yn fynegol, a chaiff ei goethi gyda'n cydweithwyr clinigol i adlewyrchu'r modd y blaenoriaethir rhai o'r newidiadau lle y bydd angen cynllunio strategol e.e. gwasanaethau oncoleg. Caiff y llwybr critigol ei arolygu gan ein Cyngor Senedd Clinigol cyn iddo ffurfio sylfaen ar gyfer cyflawni ein Portffolio Gweddnewid ar draws y Bwrdd Iechyd cyfan.

4.2 Sut byddwn yn Cyflawni'r Newidiadau

Er mwyn cyflawni'r Strategaeth Sefydliadol mae'r Bwrdd wedi cymeradwyo Portffolio Gweddnewid sy'n cynnwys cyflawni'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol.

Er mwyn cyflawni uchelgeisiau'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol hwn fe gynorthwywn ni glinigwyr i arwain newidiadau mewn gwasanaethau trwy gyfrwng rheolaeth prosiect briodol, cynllunio, gwybodaeth, sgiliau ym meysydd cyllido a gwella, mewn modd sy'n briodol i gwmpas y newid.

Wrth gyflawni 'Ein Ffordd Ni' fe symudwn ni ein harfer gwella at fabwysiadu dynesiadau cyffredin at ailddylunio llwybrau, lleihau amrywiadau, adrodd ar ddeilliannau cleifion a mapio adnoddau. Fe wellhawn ni argaeledd gwybodaeth er lles ein harweinwyr clinigol, i'w galluogi i fagu mewnwelediadau i'n cyfleoedd ni i wella. Fe ddatblygwn ni ddynesiad safonedig at reoli prosiectau a datblygiad cynlluniau cyflawni manwl, â cherrig milltir ac allbynnau cytunedig; trefniadau llywodraethedd ar gyfer monitro ac adrodd ein symudiad ymlaen a'r buddion a gyflawnir er lles cleifion a chymunedau, gwasanaethau a'r system ehangach.

Cydnabyddwn y bydd technolegau digidol yn chwarae rôl o bwys wrth safoni ein harferion gweithio i fabwysiadu dull gweithredu 'Ein Ffordd Ni' ac wrth sefydlu gwasanaethau mwy effeithiol ynghyd ag annibyniaeth y cleifion a'u rheolaeth dros eu gofal iechyd.

Rydym wedi dechrau symud ymlaen yn llwyddiannus o ran caffael adnoddau ar gyfer ein cynllun, gan sicrhau cyllid er enghraifft er mwyn rhoi cychwyn ar fodel Cymdogaeth iechyd y boblogaeth, canlyn arni â datblygiad y Ganolfan Ddiagnosis Cyflym a pharhau i raddol ehangu dull gweithredu'r **Clystyrau** Integredig. Fe barhawn ni i geisio a sicrhau cyllid ychwanegol er mwyn gwirionedd ein cynlluniau lle bynnag y gellir.

Yn ffodus rydym wedi nodi cyfleoedd hefyd i wella effeithiolrwydd ein gwasanaethau presennol a manteisio'n well ar ein hadnoddau presennol trwy leihau amrywiaeth yn hyd arhosiadau ysbyty a sefydlu ffyrdd mwy effeithiol o weithio er enghraifft gyda chleifion

allanol. Mae'r rhain yn creu cyfleoedd dichonol inni ailgyfeirio rhai o'n hadnoddau presennol o wasanaethau aciwt at ofal sylfaenol a chymunedol er mwyn hyrwyddo'r gwelliannau yr ydym yn awyddus i'w gwneud.

Serch hynny, mae'n debyg y bydd cwrpas uchelgais ein cynllun ar gyfer gwasanaethau clinigol yn ein gorfodi ni i ystyried gofynion o ran datblygiad cyfalaf, yn ogystal ag ymgysylltu â'r staff a'r rhanddeiliaid ac ymgynghorio bosibl â'r cyhoedd ehangach.

Os ydym am roi'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol ar waith felly, bydd angen i'n holl aelodau staff weithio '**yn well ar y cyd**' fel '**un sefydliad**' a chydâ'n partneriaid ni er mwyn cael y fantais orau o'u sgiliau, eu gwybodaeth arbenigol a'r adnoddau a llunio arweinwyr ein dyfodol, gan ddatblygu galluedd ein staff i'r eithaf er lles pobl Abertawe a Chastell Nedd Port Talbot.

5.1 Pwyso a Mesur Ein Llwyddiant

Ar y cyd â'n staff ni, ar sail yr uchelgeisiau a osodir yn y cynllun hwn, rydym wedi nodi set o amcanion a nodau cyflawnadwy a mesuriadau llwyddiant a fydd yn ein galluogi i farnu pa mor lwyddiannus y gwiredir y cynllun hwn. Rydym yn datblygu diffiniad mesuradwy clir a gwaelodlin ar gyfer pob un o'r rhain, lle bo'n briodol, fel y gellir mesur ein llwyddiant.

Amcanion	Targedau Cyflawnadwy	Mesuriadau Llwyddiant
- Deilliannau, ansawdd a diogelwch gwell - Profiad gwell i'r claf - Rhwyddfyndiad priodol: y lle cywir ar yr adeg gywir - Integreiddio gwasanaethau'n well - Datblygu'r gweithlu a gwella profiad y staff - System iechyd sy'n gyllidol ac yn weithredol gynaliadwy	- Un uned asesu meddygol aciwt - Un mynedbwynt a Gwasanaethau Adref o'r Ysbyty - Model ar gyfer eiddilwch - Model trefnu llawdriniaethau yn ôl lefel eu cymhlethdod - Clystyrau Integredig - Canolfannau Iechyd Gwell - Llwybrau gwell ar gyfer anhwylderau hirdymor - Rhoi'r gwerth gorau posibl wrth ddarparu gwasanaethau	- Profiad a deilliannau gwell i'r claf - Osgoi derbyn cleifion i'r ysbyty heb angen - Mynediad prydlon - Arhosiad byrrach yn yr ysbyty - Cynyddu rhag-asesiadau - Llai o gansliadau - Cynyddu cyfraddau achosion dydd - Cynhyrchiant uwch yn y llawdrinfeydd - Dim digwyddiadau difrifol - Llai o ail-dderbyniadau i'r ysbyty/ cymhlethdodau/ marwolaethau - Lleihau nifer y gweithdrefnau dilynol - Profiad a sgiliau gwell ymhlith y staff